

До 80-річчя кафедри педагогіки
Житомирського державного університету
імені Івана Франка

СЕРЦЯ, ВІДДАНІ ПЕДАГОГІЦІ

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС

Житомир – 2009

УДК 378. 371

ББК

*Рекомендовано до друку
вченою радою Житомирського державного університету імені Івана
Франка від 25 грудня 2009 року, протокол № 5*

„Серця, віддані педагогіці (кафедрі педагогіки Житомирського державного педагогічного університету – 80): історичний нарис / За заг. ред. О.Є. Антонової. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 50 с.

УДК 378. 937
ББК 74.20

**© Видавництво Житомирського державного
університету імені Івана Франка, 2009**

Історія становлення і розвитку кафедри педагогіки Житомирського державного педагогічного університету

Кафедру педагогіки Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка було **створено** у 1929 році на базі циклової комісії соціально-економічних дисциплін. З 1944 року вона називалась кафедрою педагогіки і психології, а з 1983 року – педагогіки. Її засновником і першим завідувачем був **І.І. Афанасьєв**, викладач педагогіки та відповідальний працівник губнаросвіти. Він з повним правом може називатися ветераном нашого університету, оскільки розпочав свою педагогічну діяльність ще у важкі роки громадянської війни і брав активну участь у громадсько-політичному житті Житомирського педінституту до 1954 року. Саме він з 1928 року обіймав посаду першого декана молодшого факультету інституту, який готував вчителів початкової школи (створено на базі Житомирського педагогічного технікуму), а в 1929-1930 н.р. одним із перших його було переведено на посаду професора, як одного із найдосвідченіших викладачів і науковців.

До II світової війни кафедра проводила значну роботу щодо ліквідації неписьменності серед населення, зокрема організувала шефство над 130-м Богунським і 131-м Таращанським полками, якими у 20-х роках командували герої громадянської війни Іван Дубовий та Ілля Гаркавий. Викладачі виступали з лекціями, студенти допомагали командуванню ліквідувати неписьменність серед червоноармійців. Доброю традицією стало спільне проведення першотравневих свят в інституті або безпосередньо у військових частинах. У свою чергу командування полків і червоноармійці допомагали інституту в роботі фізкультурних гуртків, керували військовою підготовкою, студенти проходили табірні збори і стажування у Богунському і Таращанському полках.

У другій половині 30-х років і в передвоєнні роки майже весь адміністративно-викладацький колектив інституту складався з молоді, здебільшого із випускників. Так на кафедрі педагогіки почали працювати випускники нашого інституту **Н.І. Михайлова**, **Є.А. Соколовський**, **О.О. Масіч** та інші, які значно активізували навчальну та наукову роботу. По це яскраво свідчать матеріали звітної наукової конференції 1940 року, де схвальну оцінку одержала доповідь **Н.І. Михайлової** "Індивідуальний підхід у вихованні свідомої дисципліни". Очолював кафедру педагогіки у ці роки професор **С.М. Смолінський**, якого наприкінці 30-х років після звільнення Західної України від панської Польщі було відкомандировано на посаду

завідуючого кафедрою **Львівського педінституту**. У повоєнний час професор С.М. Смолінський працював ректором цього навчального закладу.

Кафедру ж педагогіки Житомирського педінституту в останні передвоєнні роки очолював **О.О. Масіч**.

Новий, перший після звільнення від окупантів, навчальний рік інститут розпочав у складі 9 кафедр, які об'єднували 31 викладача. На всі кафедри з числа викладачів, що працювали тут до Великої вітчизняної війни, змогло повернутися лише 15 осіб. З них вчене звання доцента мали лише двоє, зокрема і І.І. Афанасьєв. У складі кафедр тоді не було жодного кандидата наук¹. Багато хто повернувся до рідного навчального закладу з фронтowych частин, партизанських загонів, з евакуації. Серед них була і **Н.І. Михайлова**, яка у 1947 році очолила кафедру педагогіки.

Як і в попередні роки кафедра педагогіки і психології залишалася центром фахового гартування майбутніх педагогів. 50-60-ті роки знаменувалися посиленням її ролі у діяльності Житомирського педагогічного інституту, яка озброювала студентство теорією і навичками педагогічної майстерності, прищеплювала любов до обраної професії, узагальнювала багатющий досвід майстрів педагогічної справи. З 1950 по 1957 рік на кафедрі було захищено 3 кандидатські дисертації. Так доцент Д.А. Вознюк, який певний час очолював кафедру, а пізніше працював у Київському педінституті, досліджуючи спадщину видатного радянського педагога-письменника А.С. Макаренка, захистив дисертацію "Шляхами Макаренка". У першому томі "Наукових записок Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка" (1950 р.) кандидат педагогічних наук Д.А. Вознюк надрукував матеріали "А.С. Макаренко про виховання нової людини соціалістичної Батьківщини"².

У період 50-60-х років понад 15 років кафедру педагогіки і психології очолював кандидат педагогічних наук доцент **Сергій Лукич Близнюк (1918 - 1984)**.

Кандидат педагогічних наук, доцент **Сергій Лукич Близнюк** народився 19 жовтня 1918 року у селі Борисівка Ярунського району Житомирської області.

У 1938 р. закінчив Житомирський учительський інститут і отримав спеціальність вчителя природознавства і географії. З 1938 р. до початку Великої Вітчизняної війни працював у

¹ Радчук-Павленко С.Т. Наукове життя Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка (1945-1957 рр.) // Наукові записки Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка. – Т. VI. – Серія суспільних наук. – 1957. – С. 223-231.

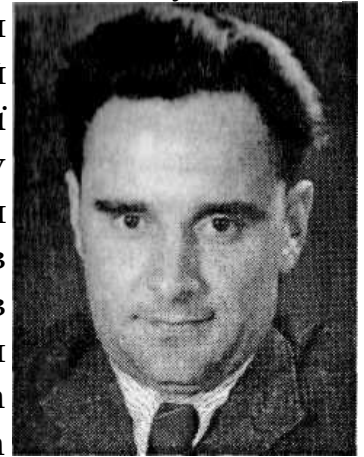
² Там само, с. 225.

Житомирському вчительському інституті завідуючим кабінетом географії та геології.

З 1941 по 1947 рік служив у лавах Радянської армії. Під час Великої Вітчизняної війни брав участь у боях на Південно-Західному Донському, Центральному, першому та другому Білоруських фронтах. Він звільняв від фашистських загарбників Білорусію, Польщу, Німеччину. Був сім разів поранений і двічі контужений; нагороджений за участь у боях орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни.

Після демобілізації продовжував навчання у Київському педагогічному інституті ім. М. Горького, який закінчив у 1949 році. В цьому ж році Сергій Лукич вступив до аспірантури при Українському науково-дослідному інституті педагогіки. У червні 1954 року захистив кандидатську дисертацію на тему "Поєднання теорії з практикою в освітній підготовці учнів".

З 1953 року працював старшим викладачем, доцентом, а пізніше й завідувачем кафедри педагогіки і психології у Житомирському державному педагогічному інституті. Викладав курси педагогіки, вів семінарські заняття, керував педагогічною практикою, проводив науково-дослідну роботу в галузі педагогіки та методики трудового виховання. На сторінках обласної, республіканської та загальносоюзної періодичної преси надрукував низку статей та повідомлень з питань історії розвитку та сучасного для того часу досвіду радянської школи³. Має низку друкованих праць у провідних педагогічних журналах, методичні розробки, зокрема, "Роль оцінки у вдосконаленні знань, умінь і навичок учнів". С.Л. Близнюк - відмінник народної освіти СРСР та України.

Доцент С.Л. Близнюк брав активну участь у громадському житті міста Житомира та Житомирської області, був головою педагогічної секції товариства "Знання", постійно працював куратором студентських груп, проводив пропаганду педагогічних знань серед населення, вів значну виховну роботу серед студентів.

³ Радчук-Павленко С.Т. Наукове життя Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка (1945-1957 рр.) // Наукові записки Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка. – Т. VI. – Серія суспільних наук. – 1957. – С. 226.

Колектив кафедри, очолюваної С.Л. Близнюком, складався з фахівців, які мали багаторічний досвід роботи в школі і вищих навчальних закладах – кандидати педагогічних наук, доценти Н.І. Михайлова, В.Х. Харкевич, А.В. Іванченко, старші викладачі К.І. Шендер, І.Т. Ярош, В.І. Зарудяна. Кафедра залучала до читання окремих тем курсу досвідчених педагогів, майстрів шкільної справи, підтримувала тісні зв'язки з школами області, була пристрасним пропагандистом педагогічної справи. Багато сил докладали викладачі проведенню педагогічної практики в школах, піонерських таборах тощо. Почастішали виїзні засідання кафедри у школах області, які стали системою.

Одночасно кафедрою здійснювалася і досить значна наукова робота. Так, низку публікацій С.Л. Близнюка, Н.І. Михайлової, К.І. Шендер, В.Х. Харкевича було надруковано в союзних та республіканських виданнях. Виразною особливістю кафедри педагогіки і психології того часу було те, що всі її науковці систематично виступали на сторінках журналів "Советская педагогика", "Политехническое обучение", "Радянська школа", на сторінках "Правды Украины", "Литературной газеты", "Учительской газеты" з статтями, присвяченими обговоренню актуальних проблем підготовки вчителя.

Одна із найстаріших викладачів педагогіки, що на той час вже працювала в інституті вже більше 20 років, **Н.І. Михайлова** на Вченій раді Московського державного педагогічного інституту ім. В.І. Леніна у січні 1955 року захистила кандидатську дисертацію на тему "Навчально-виховна робота учителя двохкомплектної школи". Ця робота стала наслідком вивчення і узагальнення досвіду півстолітньої педагогічної роботи заслуженої вчительки школи УРСР Є.М. Свидерської, що працювала у Слободоселецькій школі Житомирського району⁴.

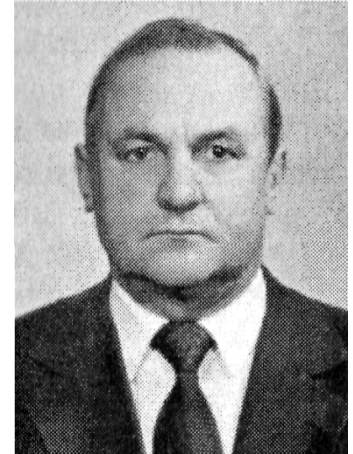
Особливістю науково-педагогічної діяльності кандидата педагогічних наук Н.І. Михайлової були пошуки нового у житті радянської школи. Так, сумісно з директором Житомирської СШ № 36 С.І. Дучинським Н.І. Михайлова написала брошуру "З досвіду роботи класів з виробничим навчанням", яку у 1957 році видав Житомирський інститут удосконалення кваліфікації учителів. Державне навчально-педагогічне видавництво "Радянська школа" у 1949 та 1951 рр. також видало дві брошури Н.І. Михайлової, присвячені узагальненню досвіду роботи вчителів сільської школи⁵.

⁴ Радчук-Павленко С.Т. Наукове життя Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка (1945-1957 рр.) // Наукові записки Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка. – Т. VI. – Серія суспільних наук. – 1957. – С. 226.

⁵ Там само.

На початку 70-тих років кафедру зміцнено працівниками з науковими ступенями і вченими званнями. Так, викладацький склад поповнили доценти Л.І. Кобзар, В.Л. Сенчило, в.о. доцента – П.А. Ярмоленко. Завідувачем кафедри обрано доцента **Івана Федоровича Роздобудька (1923 – 1993)**.

І.Ф. Роздобудько народився 17 січня 1923 року у селі Мазинки Переяслав-Хмельницького району Київської області у сім'ї селянина. З 1931 року навчався у Мазинській неповній середній школі. Після закінчення 7 класу вступив до Переяслав-Хмельницького педагогічного училища, закінчити яке не дозволила друга світова війна. Під час тимчасової окупації І.Ф. Роздобудько перебував на окупованій території. Відразу після визволення України у 1943 році вступив до лав Радянської Армії і у складі спочатку 2-го, а потім 3-го українських фронтів пройшов солдатський шлях до Будапешта. Нагороджений орденом “Отечественной войны”, медалями “За взятие Будапешта”, “За победу над Германией в Великой Отечественной войне”. Після демобілізації Іван Федорович повернувся до навчання і у 1948 році закінчив педагогічне училище. Деякий час перебував на комсомольській роботі, а у 1949 році вступив на педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту імені М. Горького, який у 1953 році закінчив з відзнакою.

Педагогічну діяльність І.Ф. Роздобудько розпочав у Кам'янець-Подільському педагогічному інституті, спочатку на посаді асистента кафедри педагогіки і психології, а згодом і завідувача цієї кафедри. У 1963 році він вступив до річної аспірантури при АПН СРСР і у 1964 році успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: “Політехнічний принцип трудового навчання у шкільних майстернях”. Працюючи на посаді доцента кафедри педагогіки і психології Кам'янець-Подільського педагогічного інституту, Іван Федорович викладав курси “Педагогіка” й “Історія педагогіки”, активно займався суспільно-політичною та науковою роботою. Все це допомогло йому здобути перемогу у конкурсі на заміщення посади завідувача кафедри педагогіки і психології Житомирського державного педагогічного інституту ім. І.Я. Франка. З 1970 року і до кінця свого життя І.Ф. Роздобудько працював у нашому

вищому навчальному закладі (завідувач кафедри педагогіки і психології, декан філологічного факультету, останні роки – доцент кафедри педагогіки). До останніх днів свого життя Іван Федорович залишався енергійним, доброзичливим наставником молоді, сповненим творчої наснаги науковцем і спрямованим на майбутнє педагогом. За успішну роботу у підготовці педагогічних кадрів І.Ф. Роздобудько був нагороджений знаком “Відмінник народної освіти”, медалями “За доблестный труд”, “Ветеран труда”.

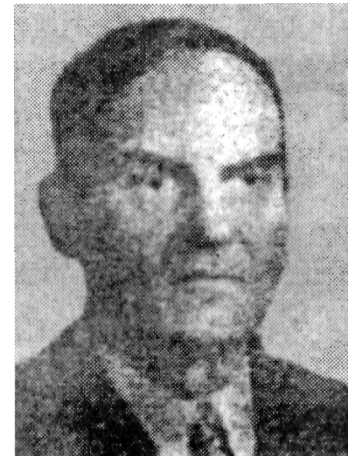
Серед наукових інтересів І.Ф. Роздобудька можна виділити такі: трудове і політехнічне виховання школярів; історія педагогічної наукової думки; професійна психолого-педагогічна підготовка майбутнього вчителя. За роки наукової і викладацької діяльності Іваном Федоровичем видано 72 друковані праці, серед яких брошури, статті у наукових виданнях, методичні рекомендації для викладачів і студентів.

Початок 70-тих років в історії кафедри педагогіки позначився як період великої і копіткої роботи щодо ґрунтовної підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів, значне місце в якій посідало питання зв'язку зі школами і органами народної освіти. У практиці ці контакти набули різноманітних форм: поглиблена підготовка вчителів на місячних курсах при інституті; виїзди кафедри в школи для спільних засідань з педагогічними радами шкіл і предметних комісій; виступи, доповіді, лекції, наукові повідомлення викладачів в постійно діючих семінарах учителів, класних керівників, директорів, завучів та організаторів виховної роботи шкіл; залучення вчителів до розробки науково-методичної тематики кафедри; до участі в науково-практичних конференціях викладачів; вивчення, узагальнення і популяризація передового досвіду вчителів; постійно діючий університет педагогічних знань та інші.

У 1971 році колектив кафедри педагогіки і психології поповнився викладачами Бердичівського учительського інституту, який у зв'язку із реорганізацією було переведено до Житомира. Саме з цього часу на посаді доцента кафедри починає працювати **Попов Борис Олексійович (1920 – 1985)**.

Б.О. Попов народився 5 квітня 1920 року у селі Баговиці Кам'янець-Подільського району Хмельницької області у сім'ї селянина. Незважаючи на те, що у селі не було повної середньої школи, прагнення до знань у юного Бориса було настільки сильним, що після закінчення у 1935 році семирічки він продовжує навчання у середній школі №2 Кам'янець-

Подільського. Відразу по закінченні загальноосвітньої школи Б.О. Попов вступає до Київського державного педагогічного інституту імені М. Горького на педагогічний факультет. Але закінчити його не дозволила Велика Вітчизняна війна, яка внесла свої корективи у плани юнака. Евакуювавшись разом з інститутом у місто Наманган (Узбекистан), Борис Олексійович, студент третього курсу, працює у Янги-Абадській семирічній школі вчителем російської мови. Проте, намагаючись зробити якнайбільший внесок у Перемогу, він іде працювати слюсарем на карборундовий завод у Ташкенті, а у 1943 році домагається відправки на фронт. Закінчив війну у 1945 році, пройшовши нелегкий солдатський шлях, який був відмічений урядовими нагородами, зокрема медаллю “За победу над Германией в Великой Отечественной войне”. І знову повертається до навчання. У 1946 році Борис Олексійович закінчує Київський державний педагогічний інститут імені М. Горького і починає самостійну педагогічну діяльність у Бердичівському учительському інституті, викладаючи педагогіку і історію педагогіки. Почавши з посади асистента кафедри педагогіки і психології, він з 1964 року завідувач цієї кафедри. У тому ж році Б.О. Попов успішно захищає кандидатську дисертацію на тему: “Трудове виховання у загальноосвітній школі України в перші роки перебудови системи народної освіти (1956-1961 рр.). Історія розвитку педагогічної наукової думки України та проблеми трудового виховання молоді на довгі роки стає сферою наукових інтересів Бориса Олексійовича.

З 1971 року, у зв'язку з реорганізацією Бердичівського учительського інституту і його переїздом до Житомира, Б.О. Попов працює на посаді доцента кафедри педагогіки і психології Житомирського державного педагогічного інституту ім. І.Я. Франка. За довгі роки викладацької і наукової діяльності Борис Олексійович видав значну кількість наукових і методичних робіт. Однією з найзначніших його праць можна вважати монографічне дослідження з історії педагогіки на тему: “Діяльність В.І. Леніна у розвитку народної освіти (1917-1924 рр.). Великого значення надавав Б.О. Попов проблемі професійної підготовки майбутнього вчителя, якій

присвячений ряд його робіт, зокрема "Програма з педагогіки (для факультетів підготовки вчителів I – IV класів)", "Про педагогічну практику майбутніх учителів I – IV класів.

Б.О. Попов був і талановитим керівником молоді, за що у 1981 році нагороджений Почесною грамотою Міністерства Освіти СРСР "За успіхи у керівництві науково-дослідною роботою студентів". Його лекції з історії педагогіки запам'ятовувались своєю яскравістю, образністю, глибиною і неприхованою захоханістю у свій предмет. Негучний голос викладача переносив студентів у минулі часи і вони ніби бачили золоті маківки стародавнього Києва, міцну постать Володимира Мономаха, чули проникливий голос Яна Коменського, дивилися у мудрі очі Януша Корчака. Це викликало у студентів стійкий інтерес до предмету і потребу ще і ще звертатися до досвіду попередніх поколінь. За свою натхнену працю Борис Олексійович був відмічений знаком "Відмінник народної освіти" МО УРСР у 1964 році та Грамотами Міністерства Освіти УРСР (1962, 1970).

Упродовж 70-тих років викладачі кафедри педагогіки спрямовували свою науково-дослідну роботу на розв'язування актуальних проблем навчального і виховного процесу в школі і ВНЗ, досліджували питання удосконалення навчального процесу школи, активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках праці, зв'язку навчання з вихованням, патріотичного виховання учнівської молоді, психологічних основ її навчання, науково-атеїстичного виховання, впливу соціального середовища на формування особистості школяра, формування моральних ідеалів учнів. З цих напрямів викладачі кафедри опублікували 72 роботи загальним обсягом 66 друкованих аркушів. Серед них методичний посібник для вчителів доцента І.Ф. Роздобудька "Використання кіно на уроках праці", методичний посібник для студентів-заочників доцента П.С. Горностая "Методичні вказівки до вивчення курсу загальної психології студентами заочної форми навчання", а також монографії доцента А.В. Іванченка "Методика науково-атеїстичного виховання в школі", "Науково-атеїстичне

виховання учнів у навчально-виховній роботі профтехучилища" та посібник для школи "Значення атеїстичної роботи в комуністичному вихованні".

Іванченко Анатолій Васильович народився 20 серпня 1928 року в с. Соловійка Брусилівського району Житомирської області в селянській сім'ї. Дитинство педагога припало на важкі часи колективізації, коли його, ще зовсім маленького хлопчика, було вислано разом з батьками до Північного Казахстану через небажання сім'ї Іванченків вступати до колгоспу. В середині 30-х рр. мати – Євдокія Яківна, повернулась з хворим сином додому, спасаючи його життя від голоду, епідемій та поневірянь на чужині. Однак і вдома жилося нелегко, що не заважало малому Анатолію добре вчитися в школі. Тяжким випробуванням у роки його юності стала Велика Вітчизняна війна, яку разом з матір'ю довелося пережити в умовах окупації України німецькими загарбниками. Вже після звільнення України хлопець закінчив у своєму селі майже на відмінно середню школу. Йому завжди подобалося здобувати нові знання, знайомитись з новими реаліями, що відображали досі незнайомі особливості світобудови.

З 1948 по 1953 рр. Анатолій Васильович служив у армії у Прикарпатському військовому окрузі. Цей період став для юнака часом не тільки громадянського, але й професійного становлення, оскільки одночасно зі здобуттям військового вишколу він навчався на заочному відділі Чернігівського університету. У 1954 р. А.В. Іванченко отримав диплом історика і почав педагогічну діяльність у якості вчителя семирічної школи с. Підпечари на Івано-Франківщині. Саме тут він познайомився зі своєю колегою, вчителькою російської мови і літератури Рогозінською Іриною Антонівною, яка стала для нього вірною дружиною на все життя.

Професійна кар'єра молодого педагога розвивалась достатньо успішно: вже через півроку після початку вчителювання його призначили завучем, а через два роки – директором семирічної школи. З 1957 р. Анатолій Васильович завідував кабінетом історії і географії обласного Інституту удосконалення вчителів у м. Станіслав.

Вже в ті часи Анатолій Васильович відрізнявся не тільки високим рівнем фахової підготовки, але й організаційними

здібностями, цілеспрямованістю, самодисципліною, здатністю до постійного самовдосконалення. Ці якості були характерними для нього протягом усього життя та у визначальній мірі зумовили неперервне професійне та творче зростання.

З початку 60-х рр. молодий вчитель почав свої науково-педагогічні пошуки у галузях методики викладання історії та теорії виховання. Науково-популярні та наукові статті Анатолія Васильовича того часу були присвячені актуальним проблемам активізації навчальної діяльності учнів, розвитку допитливості та критичного мислення школярів у пізнанні оточуючого світу. У ці роки А.В. Іванченко навчався у заочній аспірантурі Академії педагогічних наук СРСР у м. Москва, що допомогло йому систематизувати свій науковий доробок та успішно захистити у 1964 р. кандидатську дисертацію, присвячену атеїстичному вихованню учнів у процесі вивчення історії.

Робота у вищій педагогічній школі почалася у 1964 р. з посади старшого викладача кафедри педагогіки і психології Горлівського інституту іноземних мов. Саме тут, у шахтарському краї, Анатолій Васильович вперше почав викладати майбутнім учителям курс педагогіки. Ця діяльність, що стала для нього основною на всі наступні роки життя, вимагала постійного осмислення передового педагогічного досвіду, творчого опрацювання здобутків педагогічної теорії, власних інноваційних пошуків. Всі ці завдання були незаперечними пріоритетами професійної діяльності педагога.

У 1968 році доля привела Анатолія Васильовича, тоді ще кандидата педагогічних наук, доцента, на кафедру педагогіки Житомирського педагогічного інституту імені І.Я. Франка. Саме працюючи тут він сформувався як зрілий науковець, знаний у країні фахівець у таких галузях педагогічної науки, як методика викладання суспільствознавства, теорія виховання, теорія і методика педагогічної освіти, історія педагогіки. У численних публікаціях того часу науковець висловлював своє ставлення до актуальних проблем виховання учнівської молоді, професійного становлення майбутніх учителів, проблем сімейної педагогіки, педагогічних ідей видатних вітчизняних громадських та політичних діячів. Найбільш вагоме монографічне дослідження А.В. Іванченка того часу, що стосувалося проблем атеїстичного виховання школярів, було перекладено чеською мовою та опубліковано у Чехословаччині у 1978 р.

Усвідомлення необхідності постійного самовдосконалення та професійного росту зумовило початок серйозної системної роботи над докторським дослідженням, яке стосувалось проблем формування наукового світогляду старшокласників у процесі вивчення суспільних наук.

У 1977 – 1985 рр. А.В. Іванченко працював проректором з наукової роботи Сумського державного педагогічного інституту імені А.С. Макаренка. Роки роботи в цьому навчальному закладі стали періодом завершення та успішного захисту докторської дисертації (1981 р.), отримання вченого звання професора кафедри педагогіки і психології (1982 р.), реалізації великих творчих задумів, формування власної наукової школи. Під керівництвом Анатолія Васильовича у Сумському педагогічному інституті було проведено цілий ряд представницьких всесоюзних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, активізувалися дослідження у багатьох галузях науки, значно зросла матеріально-технічна база закладу.

У 1985 році доктор педагогічних наук, професор Іванченко повернувся на рідну Житомирщину, у близький його духу педагогічний інститут (згодом Житомирський державний університет), на рідну кафедру педагогіки. До останнього дня свого життя він працював професором кафедри, був мудрим наставником студентської та аспірантської молоді, членом спеціалізованої вченої ради університету, на засіданнях якої захистили дисертації чимало його аспірантів. В останні роки свого життя професор Іванченко активно співпрацював з Житомирським економіко-гуманітарним інститутом університету “Україна”, в якому завідував кафедрою соціальної педагогіки.

А.В. Іванченко є автором понад 200 наукових та науково-публіцистичних праць, присвячених проблемам соціальної педагогіки, методики викладання суспільних дисциплін, теорії виховання, історії педагогіки. Його учні працюють у багатьох ВНЗ України та зарубіжжя, у державних установах та громадських організаціях, реалізуючи творчі задуми та ідеї свого наставника.

У 1978 році за конкурсом було обрано на посаду старшого викладача кафедри педагогіки і психології депутата Верховної Ради УРСР, кандидата педагогічних наук **Галину Феодосіївну Гринченко**.

Кандидат педагогічних наук, доцент Г.Ф.Грінченко народилася 8 лютого 1930 року в с. Миньківці Сквирського району Київської області в сім'ї сільського вчителя. Після закінчення в 1946 р. Миролубівської семирічної школи продовжила навчання в Бердичівському педагогічному училищі, по закінченні якого одержала диплом з відзнакою. У 1950-1952рр. викладала математику в 5-7 класах у школах сіл Вовча Слобода та Бігунь Словечанського (нині Овруцького) району Житомирської області. У 1952-1956 рр. навчалася в Житомирському педагогічному інституті ім. І. Франка на фізико-математичному факультеті. Після закінчення педінституту працювала за спеціальністю в школах Попільнянського району Житомирської області.

Досвідчений педагог наполегливо працювала над удосконаленням навчально-виховного процесу в школі, вміло застосовувала на практиці досягнення педагогічної науки, постійно підвищувала свій фаховий рівень. Брала активну участь у громадському житті. Тривалий час здійснювала керівництво теоретичним семінаром працівників залізничної станції Попільня, за що неодноразово була нагороджена грамотами обласного та районного керівництва.

З 1970 р. вона - постійний науковий кореспондент відділу історії педагогіки науково-дослідного інституту педагогіки України. З 1975 по 1980 р. - депутат Верховної Ради України від Попільнянського виборчого округу.

У 1977 р. Г.Ф.Грінченко захистила кандидатську дисертацію в науково-дослідному інституті педагогіки на тему "Проблеми професійної майстерності вчителя в історії радянської педагогіки", після чого розпочинає свою вузівську педагогічну діяльність на посаді старшого викладача кафедри педагогіки та психології Житомирського педінституту, а з 1979 р. по 1988 р. завідує кафедрою педагогіки та методики початкового навчання. З 1988 р. вона - доцент цієї ж кафедри.

За сумлінне ставлення до своїх обов'язків, активну участь у громадському житті інституту та керівництві студентського науковою роботою неодноразово була нагороджена грамотами, занесена на Дошку пошани. У 1987 р. Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР нагородило її дипломом як

наукового керівника - переможця республіканського конкурсу студентських наукових робіт.

Уряд високо оцінив науково-педагогічну та громадську діяльність, у 1970 р. Галина Феодосіївна нагороджена медаллю "За доблесну працю. На відзначення 100-річчя від дня народження В. І. Леніна", у 1971 р. - орденом Трудового Червоного Прапора, а в 1975 р. одержала значок "Відмінник народної освіти". У 1985 р. нагороджена медаллю "Ветеран праці".

За час своєї науково-педагогічної діяльності Г.Ф. Грінченко підготувала і опублікувала понад 55 наукових праць.

У 1978 році викладачі кафедри взяли участь разом із обласним відділом народної освіти та інститутом удосконалення кваліфікації вчителів у підготовці і проведенні науково-практичної конференції на тему "Шляхи вдосконалення навчально-виховного процесу в школі і підвищення якості знань учнів". На ній з доповідями виступили 20 викладачів інституту і 49 вчителів області.

У жовтні того ж року на базі кафедри педагогіки було проведено республіканську нараду-семінар завідуючих кафедрами педагогіки і психології педінститутів України з питань поліпшення психолого-педагогічної підготовки студентів. З доповідями виступили 8 докторів наук. Учасниками наради на результатами обговорення були розроблені і прийняті відповідні рекомендації.

У період 1975 - 1983 рр. кафедрою педагогіки і психології завідував **Кобзар Леонід Іванович**.

Кандидат психологічних наук, доцент Леонід Іванович Кобзар народився 6 квітня 1928 р. в селі Манжелія нині Глобинського району на Полтавщині. Ветеран Великої Вітчизняної війни, учасник бойових дій, інвалід війни І групи. За бойові заслуги має 10 урядових нагород.

У 1954 році закінчив Київський державний педагогічний інститут імені М. Горького (спеціальність "Педагогіка і психологія"), у 1963 р. - аспірантуру при НДІ психології імені Г.С. Костюка АПН України (спеціальність "Психологія").

У Житомирському педуніверситеті працював з вересня 1971 р. Був деканом факультету іноземних мов (1972 - 1975 рр.), завідував кафедрою педагогіки і психології (1975 - 1983 рр.). Відмінник народної освіти. Нагороджений медалями А.С.Макаренка та "Ветеран праці". Має 3 подяки Міністерства освіти України.

Леонід Іванович - активний учасник художньої самодіяльності, нагороджений медалями й дипломами лауреата багатьох конкурсів та фестивалів народної творчості.

Доцент Л.І. Кобзар плідно займався науковою роботою. Основні напрямки наукових досліджень: психологія сільськогосподарського дослідництва учнів; проблеми психолого-педагогічної підготовки та діяльності вчителя, зокрема, його психологічної готовності до педагогічної праці та комунікативної компетентності. Л.І. Кобзар має понад 130 наукових публікацій, із них понад 30 методичних розробок, біля 40 статей у журналах та науково-методичних збірниках.

Своїми успіхами в науці йому завдячують чимало знаних і молодих вчених. За спогадами колег Леонід Іванович був гарним організатором, керівником, який багато часу і життя приділяв молодим викладачам. Саме тоді після закінчення навчання в аспірантурі в колектив кафедри влилася ціла плеяда молодих викладачів. Серед них Чемоданов, В.Є. Литньов, М.М. Заброцький та багато інших. Леонід Іванович всю молодь взяв під свою опіку і вчив працювати, починаючи від того, як готуватися до занять із студентам і закінчуючи проведенням організаційної роботи на кафедрі.

Період 1980-1989 рр. невід'ємно пов'язаний з роботою на кафедрі педагогіки доцента кафедри педагогіки і професора кафедри психології **Михайла Михайловича Заброцького**, який сьогодні очолює кафедру психології Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

У 1980 році, закінчивши аспірантуру в Науково-дослідному інституті педагогіки за направленням Міністерства освіти на запрошення ректора, Горностая Петра Сидоровича, приїхав працювати на кафедру, на той час, педагогіки і психології у Житомирському педагогічному інституті. Спочатку працював асистентом, потім - старшим викладачем. А пізніше, у 1983 р., коли кафедра була розділена на кафедру педагогіки і кафедру психології, - був призначений завідувачем кафедри педагогіки. Таким чином, був першим завідувачем кафедри педагогіки у чистому вигляді.

Кандидат педагогічних наук, доцент, професор Міжрегіональної академії управління персоналом Міжнародної кадрової академії Михайло Михайлович Заброцький народився 10 червня 1952 року в селі Буда Житомирського району Житомирської області у сім'ї вчителів. У 1974 році закінчив із відзнакою фізико-математичний факультет Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка, у 1980 році - стаціонарно аспірантуру Науково-дослідного інституту педагогіки Міністерства освіти УРСР.

З 1980 року працював у Житомирському державному педагогічному інституті спочатку викладачем, а потім завідувачем кафедри педагогіки. У 1989 році перейшов на роботу у Житомирський обласний інститут удосконалення вчителів (тепер Інститут післядипломної педагогічної освіти), де і працює завідувачем кафедри педагогіки і психології. Паралельно продовжує професійне спілкування із студентами Житомирського державного університету, Житомирського інституту підприємництва та сучасних технологій, Міжрегіональної академії управління персоналом.

У 1982 році М.М. Заброцький захистив кандидатську дисертацію, в 1986 р. йому присвоєно вчене звання доцента, а в 1997 році - професора Міжрегіональної академії управління персоналом Міжнародної кадрової академії.

Коло наукових інтересів - педагогічна та вікова психологія, психологія неперервної освіти педагогічних та керівних кадрів, екологічна психологія, психологія менеджменту, політична психологія, психологія самоактуалізації особистості. З названої проблематики має 136 наукових та навчально-методичних публікацій, з них 20 монографій та посібників.

Учений-педагог постійно керував або брав участь у розробці науково-технічних програм на замовлення підприємств м. Житомира, у виконанні державної програми "Діти Чорнобиля" (у частині "Підвищення кваліфікації вчителів зони радіоекологічного контролю"), у розробці цільової комплексної науково-дослідної програми Міністерства освіти України "Діагностика готовності випускників педвузів до педагогічної діяльності". Водночас він керує науковою роботою пошукувачів та аспірантів.

Під керівництвом М.М. Заброцького працівники кафедри започатковували ряд нових ідей, які пов'язані з підготовкою студентів до роботи в школі. Починали вводити нові курси: методика виховної

роботи; підготовка студентів до роботи у літніх оздоровчих піонерських таборах; вводився курс педагогічної майстерності. Обґрунтовувалася нова концепція роботи кафедри, згідно якої вчителю потрібна не стільки система теоретичних знань з педагогіки, психології, філософії, а інтегрування цих знань в когнітивну основу прийняття педагогічних рішень. В кожній конкретній ситуації, в яку потрапляє вчитель у своїй роботі, він повинен побачити педагогічну задачу і знайти її педагогічне розв'язання. Методика розв'язання задачі здійснюється на основі „згущення” знань. Це відбувається не тільки шляхом повідомлення теоретичних знань, а шляхом формування навичок розв'язування педагогічної задачі.

Після вирішення задачі на інтелектуальному рівні, її потрібно втілити в практичний матеріал. А матеріал в педагогічній діяльності - це практична взаємодія, спілкування вчителя з іншими людьми. Вирішити ці проблеми не можна повністю ні в лекційних формах, ні на практичних і семінарських заняттях. Тоді колективом кафедри педагогіки були започатковані система тренінгів, розроблялися ділові ігри тощо. Тісно співпрацювали з Полтавським педагогічним інститутом, яким тоді керував Іван Андрійович Зязюн.

Вперше в організації навчального процесу запроваджувалася підготовка студентів до здійснення виховної роботи в оздоровчих таборах. Тих студентів, які в подальшому мали працювати в піонерських таборах, збирали в одному з таких таборів протягом 3-5 днів. За цей період вони повинні були практично пройти все те, що пізніше мали б проводити з учнями протягом місяця. Така форма навчання давала можливість здійснювати підготовку до практичної роботи. Допомогали студентам в цьому Левківський Михайло Васильович, Заброцький Михайло Михайлович, Литньов Володимир Євгенович.

Володимир Євгенович Литньов народився 23 січня 1951 року в м. Кременець Тернопільської області. Батько – Євген Якович Литньов – фронтовик, після війни отримав дві вищі освіти і викладав бухгалтерський облік в Кременецькому педінституті та місцевій бухгалтерській школі. Мама, Віра Євгенівна, 35 років пропрацювала директором загальноосвітньої школи і викладала російську мову і літературу. Саме їм Володимир Євгенович завдячує усіма своїми освітніми досягненнями. Вони та бабуся стали на все життя

зразком педагогічної мудрості.

Загальноосвітню школу Володимир Литнєв закінчив із золотою медаллю. Одночасно закінчив з відзнакою музичну школу. Співав, танцював, малював, захоплювався зимовими видами спорту, а також технічним моделюванням. Неодноразово вигравав обласні олімпіади з фізики, брав участь у республіканській олімпіаді 1967 року.

Вищу освіту здобув у Тернопільському педагогічному інституті, фізико-математичний факультет якого закінчив з відзнакою. У роки навчання під час літніх канікул постійно працював музичним керівником, вихователем, старшим вожатим в дитячому таборі «Хвиля» смт. Приморське Запорізької області у складі студентського педагогічного загону, за що був нагороджений урядовою медаллю «За доблестний труд». 1971 року був делегатом від українського студентства на Першому всесоюзному зльоті студентів (м. Москва).

За державним розподілом після закінчення вузу працював вихователем і вчителем математики в Кременецькій школі-інтернаті для дітей-сиріт. Вигравши республіканський конкурс на право роботи у провідних таборах для дітей МДЦ «Артек» і ВДЦ «Молода гвардія», з травня 1974 до травня 1978 року пройшов шлях від вожатого загону, старшого вожатого до начальника дружини «Зоряна» табору ЦК ЛКСМ України «Молода гвардія» (м. Одеса). Періодично працював на змін та семінарах у всесоюзних таборах «Артек» (Крим) і «Орленок» (Кавказ), міжнародному таборі імені Х. Ботева (Болгарія). За роботу з дітьми неодноразово нагороджений знаками і грамотами союзного і республіканського рівнів.

1977 року служив у лавах Збройних сил, отримав військове звання старший лейтенант.

З травня 1978 року розпочав роботу вчителем фізики Житомирської ЗОШ №23, а з вересня 1981 року – викладачем кафедри педагогіки і психології Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. За час роботи обіймав посади: старшого викладача, доцента, завідувача кафедрами педагогіки, теорії і методики виховання, інноваційних технологій освіти і виховання; декана факультетів іноземних мов, підготовки вчителів початкових класів, педагогічного. Нині обіймає посаду директора навчально-наукового інституту педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Результатом наукової роботи став захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата педагогічних наук (м. Москва), атестат доцента кафедри педагогіки та 83 публікації.

Володимир Євгенович – відмінник освіти України, нагороджений грамотами Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України.

У період завідування кафедрою М.М. Заброцьким активно проводилася наукова робота, яка здійснювалась в тісному співробітництві з кафедрою психології. Як правило, розроблялася спільна тема, де кафедра психології вивчала психологічні аспекти, а кафедра педагогіки – педагогічні. Всі ці роки кафедра займалася темою педагогічної профорієнтації учнів і проблемою підготовки вчителя до виховної роботи в школі, зокрема, в сільській.

У 1988 р. вийшли методичні рекомендації щодо профорієнтації учнів на педагогічну професію, була підготовлена до друку монографія з проблем підготовки вчителя до виховної роботи в школі, започатковано низку досліджень, результати яких лягли в основу монографії „Діти-сироти на Житомирщині”.

Цією діяльністю активно займався весь колектив кафедри педагогіки. На ній в цей час працювали доценти, кандидати наук Сергій Лукич Близнюк, Борис Олексійович Попов, Іван Федорович Роздобудько – своєрідний „кістяк кафедри”. Крім того, значний внесок у створення іміджу кафедри педагогіки внесли Інна Віталіївна Рабчинська, Зоя Антонівна Осадча, Світлана Сергіївна Вітвицька, Олександра Антонівна Дубасенюк, Михайло Васильович Левківський, Володимир Євгенович Литньов.

Рабчинська Інна Віталіївна народилася у місті Житомирі, закінчила Житомирську середню загальноосвітню школу №7 з золотою медаллю. Після закінчення школи вступила до Одеського державного педагогічного інституту на факультет іноземних мов. Після закінчення інституту була направлена на роботу у Колодіївську середню школу Тернопільської області, де працювала вчителем англійської мови.

Потім працювала вчителем англійської мови у Житомирських школах №№ 21 та 24.

У 1963 році пройшла за конкурсом на заміщення посади викладача кафедри іноземної мови Житомирського державного

педагогічного інституту ім. І. Франка, де працювала до 1974 року. У 1967 році навчалася на Вищих педагогічних курсах для викладачів вищої школи при Київському державному інституті іноземних мов, які закінчила з відзнакою.

З 1974 по 1991 рр. працювала на кафедрі педагогіки Житомирського педагогічного інституту. У 1976 році навчалася на трьохмісячних курсах інституту підвищення кваліфікації при АПН СРСР у місті Москві, успішно склала кандидатські іспити.

Інна Віталіївна вільно володіє англійською мовою, яку спішно застосовувала на практичних заняттях з педагогіки на факультеті іноземних мов. Багато часу Інна Віталіївна приділяла організації та керівництву педагогічної практики в школі та піонерських таборах.

Інна Віталіївна – відповідальна, принципова, вимоглива до себе і до інших, високопорядна людина, яку поважають колеги по кафедрі та студенти, яким вона багато років віддавала свої знання і досвід.

Активно займалася Інна Віталіївна науково-дослідною роботою, друкувалася у республіканському журналі "Радянська школа", збірнику наукових праць "Вища і середня педагогічна освіта", брала активну участь у регіональних й інститутських науково-практичних конференціях.

Брала участь у дослідженні комплексної теми кафедри педагогіки "Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя". Виконувала обов'язки секретаря Народного Університету науково-педагогічних знань "Учитель", за що була нагороджена грамотою Житомирського Будинку Вчителя.

За багаторічну плідну і сумлінну працю нагороджена медаллю "Ветеран праці", грамотами і подяками Житомирського державного інституту ім. І. Франка.

Єврейська рада України, фонд "Пам'ять жертв фашизму України" присвоїли Рабчинській Інні Віталіївні звання "Праведник України". Указом Президента України від 27. 01. 2010 року вона нагороджена орденом "За мужність" III ступеня.

Осадча Зоя Антонівна народилася 20 січня 1940 року в с. Вчорайше Ружинського району Житомирської області в селянській родині. В 1964 році закінчила філологічний факультет Житомирського педінституту (спеціальність "Українська мова, література та німецька мова"). Особливу зацікавленість під час навчання в Зої Антонівни викликали психолого-педагогічні дисципліни, які згодом і стали справою всього її наукового життя.

У Житомирському державному педагогічному інституті імені Івана Франка Зоя Антонівна зустріла свою долю, студента фізико-математичного факультету Осадчого Миколу Мефодійовича, який згодом і залишився працювати в рідному вузі. Плече-пліч з Зоєю Антонівною Микола Мефодійович пройшов шлях від асистента кафедри математики до професора, 1-го проректора з навчальної роботи ЖДУ.

З.А. Осадча працювала старшою піонервожатою, вчителем української мови, літератури та німецької мови, вихователем в допоміжній школі-інтернаті.

У 1965 році перейшла на роботу в Житомирський педінститут спочатку лаборантом факультету іноземних мов, методистом заочного відділу, завідувала курсами перепідготовки вчителів, погодинно працюючи викладачем на кафедрі педагогіки, а з 1978 року - на постійній викладацькій роботі на цій кафедрі. Саме на кафедрі педагогіки, у витоків якої стояла Зоя Антонівна, розкрилися її творчі здібності, методичні вміння, педагогічна майстерність.

Будучи викладачем, Зоя Антонівна брала участь у розробці технології вивчення педагогічних дисциплін у вищій школі - теорія та історія педагогіки, педагогічна практика, науково-практичні та теоретичні конференції, студентські олімпіади та республіканські педагогічні олімпіади.

У колі наукових інтересів педагога З.А. Осадчої - патріотичне виховання підростаючого покоління; соціально-педагогічна підготовка вчителя; вивчення педагогічної спадщини вітчизняних педагогів; історія педагогіки і школи; проблеми професійної підготовки вчителя-вихователя. Під її керівництвом студенти філологічного факультету виконували дипломні та курсові роботи.

З.А. Осадча брала активну участь у створенні науково-методичної лабораторії «Освітньо-виховні системи Полісся» при філологічному факультеті Житомирського державного університету імені Івана Франка, яку очолила доцент О.С. Березюк, а Зоя Антонівна разом з О.М. Власенко працювала в аналітико-інформаційному відділі. Разом із своїми колегами З.А. Осадча брала участь в організації та проведенні науково-практичних конференцій як Всеукраїнського, так і регіонального рівнів. Зокрема, Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська національна школа: витоки та сучасність», присвячена 125-річчю від дня народження Г.Г. Ващенка, міжрегіональна науково-практична конференція «Ідеї народної педагогіки в наукових дослідженнях К.Д. Ушинського», міжрегіональна науково-практична конференція «Ідеї національної виховної системи Софії Русової» та інші.

За період науково-педагогічної діяльності нею видано понад 80 наукових праць, серед них: "В.О. Сухомлинський про патріотичне виховання підростаючого покоління", "Організаційна сторона модульного процесу", "Творче застосування педагогічної спадщини Г. Ващенка в школі", "Індивідуальні завдання з педагогічних дисциплін як засіб формування творчого мислення майбутніх вчителів" та ін.

З.А. Осадча завжди виділялась активною життєвою позицією. У вільний від викладацької і наукової роботи час вона любить квіти, мистецтво, книги. Зоя Антонівна – прекрасний кулінар, але найбільше її захоплення – це подорожі. Вона побувала в багатьох куточках колишнього Радянського Союзу, України, а потім тепло і мудрість серця, власні знання та враження віддавала своїм студентам аби сформувати в них не лише фахову компетентність, а й творче ставлення до педагогічної діяльності.

Любов до вчительської роботи Зоя Антонівна передала своїй дочці Аллі, яка вже понад 20 років працює вчителем іноземної мови в Підмосков'ї. Син Олександр очолює провідний відділ у Міністерстві закордонних справ України, а до того працював на відповідальних посадах МЗС в країнах Африки, США. Радують бабусю своїми успіхами і внуки, Олег та Ігор. Важливими рисами характеру З.А. Осадчої як людини і фахівця є працьовитість, порядність, повага до чужої думки, толерантність, висока освіченість.

Кінець 80-х початок 90-х років ознаменувався новим молодим поповненням складу кафедри педагогіки випускниками нашого педагогічного інституту. Нова генерація наукових та педагогічних кадрів являла собою потужну хвилю нових ідей, ентузіазму, бажання зробити свій внесок у розвиток педагогічної освіти в Україні. На посади асистентів прийшли О.С. Березюк, О.В. Ілліна, О.Є. Антонова, Н.Г. Сидорчук, Н.А. Сейко, Ю.О. Костюшко, С.М. Коляденко, випускники Київського педагогічного інституту В.А. Ковальчук, І.І. Коновальчук, досвідчена вчителька В.М. Єремєєва.

Значну роль у становленні молодого покоління науковців кафедри відіграла **Олександра Антонівна Дубасенюк**, яка протягом багатьох років (з 1988 по 2001 рр.) очолювала кафедру педагогіки, і під керівництвом якої колектив отримав новий поштовх для професійного і наукового розвитку. Олександра Антонівна розвинула унікальну здатність здійснювати керування науковим колективом, рухаючи його до спільної мети і не стримуючи, при цьому, індивідуальності особистого наукового пошуку кожного дослідника. Для переважної більшості членів кафедри їх напрямки науково-дослідної роботи конкретизувалися у теми кандидатських дисертацій, які було захищено у 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття.

За 13 років О.А. Дубасенюк ініціювала розробку ряду комплексних наукових тем. У 1988 – 1993 рр. колектив викладачів кафедри педагогіки працював над комплексною темою „Проблеми вдосконалення професійної умілості майбутніх учителів-вихователів” (15 викладачів), де було визначено концептуальні та методологічні засади дослідження з позиції теорії педагогічних систем; уточнено категоріальний апарат дослідження („уміння”, „педагогічні уміння”, „виховні уміння”, „професійна умілість” тощо). Здійснено експериментальну роботу на всіх факультетах університету шляхом запровадження експериментальної програми, виявлено особливості та динаміку формування у майбутніх учителів комплексних педагогічних умінь.

Результати роботи було відображено у трьох монографіях, з них дві одноосібні і одна колективна „Формування виховних умінь майбутніх педагогів” / За ред. О.А. Дубасенюк, А.В. Іванченко. – Житомир, 1996); двох навчальних посібників, п’яти методичних рекомендацій для викладачів, педагогів та студентів; багатьох статтях.

У 1992 – 1994 рр. під керівництвом доцента О.А. Дубасенюк розроблялася державна бюджетна тема, що фінансувалася Міністерством освіти України – „Технологія навчання у педагогічному вузі (побудова навчального процесу при викладанні педагогічних дисциплін)” з пріоритетного наукового напрямку: Проблеми нового

змісту освіти та методики навчання і виховання. За результатами дослідження розроблена дидактична система викладання педагогічних дисциплін за технологічним підходом. Створено модель діяльності вчителя-вихователя, яка відображається у моделі підготовки майбутнього педагога. Проведено експериментальну перевірку ефективності розробленої технології навчання. Науковим колективом здійснено технологічну побудову курсу педагогіки у вигляді педагогічного практикуму, який впроваджено у навчальний процес вищих педагогічних навчальних закладів України. „Практикум з педагогіки” отримав гриф МОН України і пройшов широку апробацію у ВНЗ України, тричі перевидався, останній раз – у 2004 році (Практикум з педагогіки: Навч. посібник: Вид. 3-тє перероб. і доп. / За заг. ред. О.А. Дубасенюк. – К.: Центр навчальної літератури. – 2004. – 464 с.).

За результатами дослідження проведено міжрегіональну науково-практичну конференцію: „Соціально-педагогічні проблеми професійної підготовки майбутніх учителів” (Житомир, ЖДПІ ім. І.Франка, 25-27 жовтня 1993 р.).

У 1997 – 2001 роках О.А. Дубасенюк здійснювала наукове керівництво комплексною темою „Соціально-педагогічні чинники професійного становлення вчителя”. Учасниками наукового проекту видруковано 274 наукові праці, з них три монографії, навчальні посібники „Історія педагогіки” (Житомир, 1999), „Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів” у двох частинах (Житомир, 2001); дев’ять методичних рекомендацій, шість науково-методичних збірників студентських та аспірантських праць та один студентський збірник інформаційних матеріалів.

Виконавцями комплексної теми у той період під керівництвом професора О.А. Дубасенюк захищено три кандидатські дисертації, підготовлено до захисту ще чотири кандидатські дисертації. За результатами дослідження проведено дві Всеукраїнські конференції: „Актуальні проблеми соціально-педагогічної підготовки вчителя”, організована спільно з Інститутом змісту й методів навчання МО України у квітні 1999 р., та „Проблеми професійної підготовки педагогічних працівників – разом з Інститутом педагогіки і психології професійної освіти АПН України у листопаді 2000 р.

У середині 90-х років склад кафедри педагогіки поповнився викладачами кафедри педагогіки і психології початкового навчання. Своїм досвідом збагатили скарбницю педагогічних ідей Т.П. Москвіна, В.І. Кудряшова, Т.С. Гужанова, Т.О. Грищенко, В.Д. Павленко.

Павленко Валентина Дмитрівна – старший викладач кафедри педагогіки більш ніж с піввіковим стажем роботи. Нині вже пенсіонерка. Однак її пам'ятають багаточисельні випускники. Відмінне знання теорії педагогіки, вміння орієнтуватися в рішенні конкретних педагогічних ситуацій, добре знання студентської психології допомогли їй стати талановитим наставником в навчально-виховному процесі, другом і порадником в повсякденному студентському житті цілому поколінню випускників Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Валентина Дмитрівна народилася 05.01. 1935 року в одному з сіл центральної Росії в сім'ї залізничника, нагородженого за багаторічну бездоганну працю орденом Трудового Червоного Знамені. Як і всі діти війни, долаючи післявоєнні труднощі, навчалася в сільській школі, допомагала колгоспу та батькам.

Інтерес до педагогіки виник у Валентини Дмитрівни ще в молоді роки. П'ятнадцятирічної дівчиною, витримав дуже великій конкурс, поступила до Єпіфанського шкільного педагогічного училища. По закінченню педагогічного училища, отримавши диплом вчителя початкових класів, працювала вчителем початкової школи в сільських школах Тульської області.

З 1961 по 1971 рік працювала вчителем початкових класів Кімовської восьмирічної шккли №9. З 1971 по 1979 на прохання адміністрації викладає математику в старших класах. Її випускники відрізнялися добрими знаннями, свідомою дисципліною, високою організованістю. Принципіальна вимогливість Валентини Дмитрівни в навчально-виховному процесі постійно поєднувалися з чуйністю та індивідуальним підходом до кожного учня. Постійна робота з батьками сприяла високим досягненням в класних колективах, якими вона керувала.

За багаторічну успішну працю на ниві просвітництва Павленко Валентина Дмитрівна була нагороджена багатьма почесними грамотами та подяками керівництва школи і міського відділу народної освіти м. Кімовська.

Валентина Дмитрівна всі ці роки займалася громадською діяльністю в профспілковому комітеті школи.

Відчувши необхідність у розширенні і вдосконаленні знань, Валентина Дмитрівна в 1967 році поступила на заочний відділ педагогічного факультету Тульського державного педагогічного інституту імені Л.Н.Толстого, який успішно закінчила в 1972 році.

У 1979 році Валентина Дмитрівна переїздить до міста роботи чоловіка, Гужанова С.І., старшого викладача кафедри російської мови Житомирського державного інституту імені Івана Франка. У вересні 1979 року Валентина Дмитрівна була обрана асистентом кафедри методики математики і педагогіки початкового навчання ЖГПІ імені Івана Франка.

У 1990 Валентину Дмитрівну обирають старшим викладачем кафедри методики математики і педагогіки з методикою викладання в початкових класах. У 1993 році її переводять на посаду старшого викладача кафедри педагогіки. На цій кафедрі вона успішно працює до 2005 року, звідси уходить на пенсію.

Багато років Валентина Дмитрівна була куратором груп. Студенти цінували її чуйність, доброту, вміння зрозуміти та допомогти.

Впродовж багатьох років Валентина Дмитрівна була незмінним керівником профспілкового комітету педагогічного факультету. Професорсько-викладацькій склад факультету до сіх пір пам'ятає багаточисельні заходи, присвячені знаменним датам календарю, ювілеям викладачів, поїздки до Києва, туристичні походи по Житомирщині, які організовувала та проводила голова профкому.

Свою захопленість педагогікою Валентина Дмитрівна передала і дочці, Гужановій Т.С., яка викладає педагогічні дисципліни на кафедрі дошкільного виховання і педагогічних інновацій нашого вузу.

Багаторічна успішна праця в університеті відмічена чисельними подяками та почесними грамотами адміністрації університету, медаллю Ветеран праці.

Після виходу на пенсію Валентина Дмитрівна підтримує зв'язок з рідним факультетом і вузом, з викладачами, комітетом ветеранів університету.

На сьогоднішній день на кафедрі працює 13 викладачів: професори, доктори педагогічних наук О.А. Дубасенюк, М.В. Левківський, О.Є. Антонова, С.С. Вітвицька, доценти О.С. Березюк, В.А. Ковальчук, Н.Г. Сидорчук, В.М. Єремєєва, О.М. Борейко, в.о. доцента О.М. Власенко,

Н.М. Мирончук, старший викладач, кандидат педагогічних наук
В.В. Павленко, асистент Ю.Ю. Агапов.

Викладачі кафедри активно впроваджують у педагогічний процес індивідуальні, диференційовані та групові форми навчання, проблемно-пошукові, дослідницькі методи, а також рольові ігри, тренінги. Упродовж останніх років викладачі кафедри апробують вивчення педагогічних дисциплін за модульно-рейтинговою системою. Поширені методи історичного аналізу, вивчення архівних матеріалів, педагогічного краєзнавства, експрес-контролю, мікровикладання, моделювання; тестові завдання, реферативні, курсові та дипломні роботи. Творчі результати навчально-експериментального пошуку викладачів узагальнювалися й репрезентувалися на Всеукраїнських виставках («Освіта України - 2007», «Освіта України - 2008»).

На кафедрі створено наукову школу *„Центр професійної підготовки педагогічних кадрів”*, яку очолює доктор педагогічних наук, професор О.А. Дубасенюк. У межах школи розробляються сучасні підходи до підвищення продуктивності професійної педагогічної діяльності майбутнього вчителя. На основі розробленої концептуальної моделі професійно-педагогічної діяльності досліджуються теоретико-методологічний, історико-педагогічний, гуманістичний, особистісно-орієнтований, задачний, технологічний, структурно-функціональний та соціально-педагогічний підходи.

Кафедра курує роботу 2 науково-дослідницьких лабораторій, Школи молодого дослідника, 2 науково-методичних центрів. Науково-дослідною лабораторією акмеології освіти керує доцент, кандидат педагогічних наук, член-кореспондент Міжнародної академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург) Н.Г. Сидорчук. Науково-методичну лабораторію «Освітньо-виховна система Полісся» очолює доцент, кандидат педагогічних наук О.С. Березюк. Професор, кандидат педагогічних наук С.С. Вітвицька опікується діяльністю Школи педагогічної підготовки магістрів. Директором науково-методичного Центру роботи з обдарованою студентською молоддю є доцент, доктор педагогічних наук О.Є. Антонова, Поліський інноваційний центр освіти та розвитку очолює кандидат педагогічних наук, доцент Ю.О. Костюшко.

Нині викладачі кафедри здійснюють дослідження п'яти комплексних тем: "Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах європейської інтеграції" (науковий керівник – професор Дубасенюк О.А.) – ДРН 0110U002110; "Становлення та розвиток освіти та виховання в різні історичні періоди" (науковий керівник – професор Левківський М.В.) – ДРН 0110U002112; "Теоретичні

та методичні засади розробки науково-педагогічного супроводу обдарованої особистості" (науковий керівник – професор Антонова О.Є.) – ДРН 0110U002109; "Професійна підготовка майбутніх фахівців в умовах ступеневої освіти" (науковий керівник – професор Вітвицька С.С.) – ДРН 0110U002274; "Морально-етичні засади формування зростаючої особистості" (науковий керівник – доцент Тернопільська В.І.) – ДРН 0110U002111.

За останні п'ять років викладачами кафедри опубліковано понад 300 наукових праць, з них 11 монографій, 14 навчальних посібників, 11 наукових збірників, 9 методичних рекомендацій.

Велика увага приділяється кафедрою педагогіки роботі з педагогічно обдарованою молоддю, стимулюванню творчого пошуку студентів. Під керівництвом провідних викладачів на кафедрі працюють 10 проблемних груп і наукових гуртків, де майбутні науковці досліджують різні аспекти історії, теорії та практики навчання, а також беруть участь у студентських науково-практичних міжнародних та Всеукраїнських конференціях. За результатами наукової роботи студентів опубліковано більше 17 наукових збірників, понад 300 студентських наукових праць.

Упродовж чотирьох років (1999 - 2002 рр.) кафедра педагогіки виступала організатором II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки, а студентки О. Дідус, О. Вознюк, В. Авдєєва, А. Білоус, М. Русаловська, О. Космінська, О. Ярош, О. Куц у різні роки ставали переможцями олімпіади з педагогіки.

Науковці кафедри педагогіки підтримують міжнародні зв'язки з Міжнародною акмеологічною академією (м. Санкт-Петербург), Інститутом сім'ї та молоді РАО (м. Москва), Вищою школою педагогіки (м. Варшава, Польща), педагогічним факультетом університету (м.Оломоуць, Чехія).

Викладачі кафедри тісно співпрацюють з науковцями Інституту педагогіки, Інституту проблем виховання, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України: проведення конференцій, підвищення кваліфікації співробітників, наукова робота.

Викладачі й аспіранти кафедри беруть участь у багатьох міжнародних, республіканських, міжрегіональних та обласних науково-практичних конференціях з актуальних проблем педагогічної науки й практики, які проводились у Санкт-Петербурзі, Жешуві (Польща), Києві, Сумах, Харкові, Вінниці, Чернівцях, Луганську, Полтаві, Івано-Франківську, Кіровограді, Рівному та інших.

Кафедра педагогіки постійно підтримує зв'язки з різними типами навчально-виховних закладів. Здійснюється співпраця з обласним

педагогічним ліцеєм, гуманітарною гімназією №23 м. Житомира, Житомирським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, в яких викладачі кафедри виступають, обмінюються досвідом роботи.

Провідні викладачі кафедри педагогіки надають допомогу навчальним закладам міста у підготовці аспірантів та магістрантів у Житомирському технологічному університеті, агроекологічному університеті, в підготовці бакалаврів-старших медичних сестер в Інституті медсестринства. На кафедрі постійно надаються консультації з наукової та методичної роботи різним категоріям педагогічних працівників.

З вересня 1993 року при кафедрі відкрито аспірантуру із спеціальності "Теорія та історія педагогіки", а з листопада 1999 року - із спеціальностей „Теорія і методика виховання" та "Теорія і методика професійної освіти". З грудня 2003 року при кафедрі педагогіки відкрито докторантуру із спеціальності "Теорія і методика професійної освіти".

За останні роки захищено п'ять дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук (М.В. Левківський, О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, Н.В. Якса, С.С. Вітвицька) і більше двадцяти на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Сьогодні в аспірантурі навчається більше 80 аспірантів і здобувачів.

Серед аспірантів та здобувачів все більше з'являється вчителів, представників керівного складу області та міських, обласних навчальних закладів.

СКЛАД КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

АНТОНОВА ОЛЕНА ЄВГЕНІЇВНА

*доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент Міжнародної Академії
Акмеологічних наук (м. Санкт-
Петербург),
дійсний член Академії міжнародного
співробітництва з креативної педагогіки,
завідувач кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

базова педагогічна підготовка
майбутнього вчителя,
особливості навчання обдарованої
молоді.

Тематика кандидатської дисертації: "Формування базових знань з педагогіки у майбутніх учителів"

Тематика докторської дисертації: "Теоретико-методологічні засади навчання обдарованих студентів у педагогічних університетах"

Видано: більше 180 друкованих праць.

Серед них 7 монографій, 8 навчально-методичних посібників, 8 методичних рекомендацій, статті у фахових виданнях.

Керує роботою аспірантів.

Народилася 2 січня 1966 року у сім'ї військовослужбовця у місті Овруч Житомирської області. Разом з батьками вже з перших років життя відчула всі незгоди життя офіцерської родини. Три роки жила на крайній півночі у с. Амдерма, Ямало-Ненецького автономного округу у "Карского моря на обветренной щеке".

У 1973 році вступила до Озерненської загальноосвітньої школи Житомирського району. Всі десять років навчалася на "відмінно". Неодноразово нагороджувалася нагрудним знаком „За отличную учёбу”. Займалася суспільною роботою. Шість років була членом учнівського комітету школи, з яких чотири роки – головою. Брала участь в олімпіадах, була переможцем обласного туру з російської мови та літератури. У складі шкільної збірної команди з баскетболу брала участь в обласних змаганнях, має спортивний розряд. У 1983 році закінчила школу з золотою медаллю.

Мріяла навчатися у Московському державному університеті, до вступу в який серйозно готувалася. Однак доля склалася так, що у 1983

році Олена вступила на природничий факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка, в якому до неї вже навчалися два покоління вчительської сім'ї Якименків - дідусь Олени - Володимир Якович та дядько Анатолій (обидва випускники фізико-математичного факультету). Вибір саме педагогічного інституту був не випадковим. Адже за материнською лінією у сім'ї вже було шестеро вчителів (бабуся, дідусь, дві їхні сестри, дядько та мама). А батькова тітка - Ніна Михайлівна Калітіна - досягла у цій професії мабуть найвищого рівня, своєю відданою працею заслуживши почесного звання "Заслужений вчитель Російської Федерації". Отже, рівнятися було на кого, і можливо тому Олена всі п'ять років навчалася на відмінно. Брала участь у Всесоюзній студентській олімпіаді з біології та хімії (у 1987 році стала переможцем Всеукраїнського туру з біології). Нагороджена нагрудним знаком „За отличную учёбу” (студентський). Очолювала факультетський осередок Студентського наукового товариства, активно займалася науковою діяльністю. За відмінні успіхи у навчанні та активну суспільну роботу кілька років поспіль одержувала Ленінську стипендію. У 1988 році закінчила ЖДПІ з відзнакою і була направлена на роботу на кафедру педагогіки цього ж інституту.

З 1988 року працює викладачем кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка. 8 листопада 2000 р. захистила кандидатську дисертацію на тему *"Формування базових знань з педагогіки у майбутніх учителів"* зі спеціальності 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти. Захист відбувся в Інституті педагогіки і психології професійної освіти АПН України.

З 2004 по 2007 рр. О.Є. Антонова перебувала в докторантурі і працювала над темою *"Теоретико-методологічні засади навчання обдарованих студентів у педагогічних університетах"* зі спеціальності 13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки. Докторська дисертація успішно захищена 27 травня 2008 року у Спеціалізованій раді при Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих Академії педагогічних наук України.

Досвідчений та професійний викладач. Читає лекційні курси для студентів з таких предметів: „Загальна педагогіка”, „Історія педагогіки”, „Методика викладання педагогіки”. Широко практикує у своїй роботі нестандартні форми організації навчання, зокрема лекції-візуалізації із застосуванням комп'ютерної презентаційної програми Microsoft Office PowerPoint 2003-2007, „Аукціон педагогічних ідей”, виставка-ярмарок „Своїми руками”, свято квітів, які вже давно стали традиційними.

З її ініціативи створено загально університетський Науково-методичний центр роботи з обдарованою студентською молоддю, який здійснює роботу на такими напрямками: вивчення мотивації навчальної діяльності студентів, їх цільових установок та ціннісних орієнтацій; визначення рівня розвитку професійно-педагогічних здібностей та якостей майбутнього вчителя; організація науково-дослідницької роботи студентів; підготовка майбутніх учителів до професійно-педагогічної творчості; підготовка студентів до участі у Всеукраїнських олімпіадах; розвиток художньо-естетичної творчості студентів; розвиток фізичних здібностей та збереження здоров'я майбутнього вчителя; довузівська підготовка педагогічно обдарованих школярів.

У межах роботи Центру здійснює співпрацю з Житомирським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, Житомирським обласним педагогічним ліцеєм, Обласним центром науково-технічної творчості учнівської молоді, школами міста та області, зокрема Новоград Волинським загальноосвітнім навчально-виховним об'єднанням «Гімназія ім. Лесі Українки – дошкільний навчальний заклад», гуманітарними гімназіями №1 та №23 м. Житомира, гуманітарною гімназією №2 м. Бердичева, Озерненською та Новогуївською гімназіями Житомирського району.

Активно співпрацює з Всеукраїнською молодіжною спілкою "Союз обдарованої молоді", яка є представництвом в Україні Всесвітньої Ради для Обдарованих і Талановитих дітей. О.Є. Антонову обрано членом експертної ради "Союзу обдарованої молоді", а Житомирський державний університет отримав Міжнародний сертифікат від Всесвітньої Ради для Обдарованих і Талановитих дітей за високий рівень організації роботи з обдарованою студентською молоддю.

Керує проблемною студентською групою "Індивідуальний підхід до роботи з педагогічно обдарованими дітьми" та факультативом "Методика роботи з обдарованими студентами", дипломними роботами студентів. Готує кращих студентів для участі у II (фінальному) етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки, має переможців (так, студентка III курсу факультету іноземних мов Куц Олеся у 2003 році стала переможцем олімпіади, яка проводилася на базі Вінницького державного педагогічного університету).

Бере участь у Міжнародних, Всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, зокрема у травні 2003 року стала одним з організаторів обласної науково-практичної конференції "Взаємодія школи та дитячих громадських екологічних організацій в екологічному вихованні дітей та дорослих", яка проводилася на базі

Озерненської ЗОШ. За результатами конференції видано збірник доповідей її учасників.

Плідно працює як науковець. Має біля 200 друкованих праць, серед яких монографії, навчальні посібники, методичні рекомендації, наукові статті у провідних фахових виданнях України і Росії, збірники наукових праць тощо. З них 7 монографій (зокрема 4 одноосібні монографії та 3 розділи у колективних монографіях), 30 статей у фахових виданнях, 2 посібники-практикуми для студентів, 1 навчально-методичний посібник рекомендований МОН України для студентів магістратури, 5 наукових публікацій у зарубіжних виданнях.

Керує роботою аспірантів, які поступово все глибше розробляють проблему навчання і виховання обдарованої особистості, а також різні напрями професійної підготовки майбутнього вчителя.

З 2004 року – член Спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських дисертацій з педагогіки, яку відкрито у Житомирському державному університеті імені Івана Франка з двох спеціальностей.

Нагороджена Грамотами Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України, Грамотами ректорату Житомирського державного університету імені Івана Франка за плідну наукову працю, активну роботу по підготовці майбутніх фахівців, роботу з обдарованою студентською молоддю, активну участь у розвитку міжнародної наукової співпраці.

ДУБАСЕНЮК ОЛЕКСАНДРА АНТОНІВНА

*доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член Міжнародної Академії
Акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург),
дійсний член Академії міжнародного
співробітництва з креативної педагогіки,
голова спеціалізованої вченої ради із
захисту докторських та кандидатських
дисертацій,
професор кафедри педагогіки.*

У дороги в науці немає кінця, але завжди є початок. Олександра Антонівна Дубасенюк уперше ступила на ниву педагогічної діяльності у 1969 р. вчителем математики і фізики у середній школі №1 м. Комунарська Луганської області після закінчення Луганського державного педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка. У 1971 р. Олександра

Антонівна повертається до рідного інституту, де розпочинає викладацьку діяльність на кафедрі педагогіки. Цей крок спрямовує енергетичний потік її життя у науково-педагогічне русло і вже у 1978 р. відбувається успішний захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

У 1980 р. О.А. Дубасенюк обирається на посаду старшого викладача кафедри педагогіки і психології Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка (з 1999 р. – державного педагогічного університету, з 2005 р. – державного університету). Виразні організаторські здібності, виявлені ще в шкільному та студентському житті, у поєднанні з ґрунтовною системою гуманістичних і суспільних цінностей, чітко окреслюють стиль життя і творчості молодого вченого. Цілеспрямованість, наполегливість, принциповість і компетентність стають її рушійною силою і дороговказом, пояснюючи впевнений поступ наукових і життєвих успіхів і здобутків. З 1984 р. Олександра Антонівна – доцент, а з 1988 р. завідувач кафедри педагогіки. У 1996 р. успішно захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук „Теоретичні та методичні основи професійної виховної діяльності педагога” в Інституті педагогіки і психології професійної освіти АПН України. У 2001 р. вченому присвоєно звання професора, з 2001 по 2008 рр. Олександра Антонівна – проректор з наукової роботи, міжнародних та регіональних зв’язків, а з 2008 р. – професор кафедри педагогіки.

О.А. Дубасенюк – відомий науковець, висококваліфікований педагог, талановитий керівник та організатор науково-дослідної роботи. Понад тридцять років викладач читає лекції з педагогіки, основ педагогічної майстерності, технології навчально-виховного процесу, педагогіки вищої школи, соціальної педагогіки, соціальної роботи та багатьох інших. Активно працює над розробкою та впровадженням інноваційних технологій навчання у педагогічний процес. Спільно з викладачами кафедри педагогіки вченим підготовлено і видано ряд навчальних посібників, що рекомендовані Міністерством освіти і науки для вищих педагогічних навчальних закладів України. О.А. Дубасенюк – вчений-педагог, знаний не лише в Україні. Вона є дійсним членом Санкт-Петербурзької Акмеологічної Академії (Росія); постійно співпрацює з науковцями Польщі. Має наукові праці у міжнародних наукових збірниках.

О.А. Дубасенюк упродовж 20 років здійснює керівництво наукової школи **„Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів”**. Викладачі, докторанти та аспіранти досліджують методологічні, історико-педагогічні, соціально-педагогічні, технологічні та навчально-

методичні аспекти визначеної проблеми, теоретичне підґрунтя якої становить розроблена професором О.А. Дубасенюк концептуальна модель професійної підготовки вчителя-вихователя, яка вміщує чотири головних підпростори: структурний, процесуальний, аксіологічний та технологічний. Результати експериментальної роботи впроваджено у різних регіонах України.

У процесі дослідження проаналізовано: теоретичні засади професійної підготовки вчителя в історико-педагогічному контексті; вивчено відповідну джерельну базу; здійснено історико-педагогічну періодизацію професійної підготовки вчителя; розроблено структуру педагогічних умінь; упроваджено задачний підхід до професійно-педагогічної та соціально-педагогічної діяльності; розроблено технологію викладання педагогічних дисциплін на основі особистісно-орієнтованого та діяльнісного підходів; створено технологію продуктивної самоосвітньої діяльності; розроблено соціально-орієнтовану методику підготовки вчителів початкової школи до роботи з батьками; проаналізовано особливості підготовки майбутніх учителів до класного керівництва; виявлено педагогічні умови корекції сфери спілкування дітей та підлітків зони радіологічного контролю та підготовки майбутнього вчителя до відповідної діяльності; виявлено педагогічні умови формування гуманістичного ідеалу та громадянських цінностей старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах; розпочато дослідження проблем регіональної педагогіки, зокрема завершено дослідження особливостей музичної освіти на Волині в історико-педагогічному контексті.

Визначено й активно розробляються перспективні наукові напрями: система професійно-педагогічної підготовки студентів університетів у контексті Болонського процесу; теоретичні та методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти; теорія і практика навчання обдарованих студентів у педагогічному університеті; теоретичні та методичні основи продуктивної взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах полікультурності Кримського регіону.

Олександра Антонівна є автором біля 400 наукових праць з проблем теорії та методики професійної педагогічної освіти, з актуальних питань виховання, розвитку та навчання підростаючої особистості, серед яких 10 монографій та 16 навчальних посібників. За редакцією О.А. Дубасенюк видано 19 наукових збірників, підготовлених разом з викладачами кафедри педагогіки. Зокрема, у 2005 році вийшла монографія „Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога” (Житомир, 2005) та науковий збірник „Наукова школа: центр професійної підготовки педагогічних кадрів” (Житомир, 2005). Під її

керівництвом розроблено ряд навчально-методичних посібників з грифом МОН України, серед них „Практикум з педагогіки” (К., 2004); „Історія педагогіки” (Житомир, 1999); „Технологія професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів” у двох частинах (Житомир, 2003). Одноосібно підготовлено навчальний посібник „Практичні завдання і задачі з курсу педагогіки” (Житомир, 2003), Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Житомирська область / Ред.рада.вид.: В.Г.Кремень (гол) [та ін.]; Ред.кол.тому: П.Ю.Саух, О.А. Дубасенюк [та ін.]. – Київ: Знання України, 2009. – 491 с. ; Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку: Монографія / Авт. кол. О.А.Дубасенюк, О.Є.Антонова, С.С. Вітвицька, Н.Г Сидорчук, О.М. Спірін, Н.В. Якса та ін. / за заг. ред. проф. О.А. Дубасенюк: — Вид. 2-ге, доп. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009, — 396 с.; . О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, С.С. Вітвицька та ін.; за заг. ред.. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім.. І. Франка, 2009. – 432 с. ; Професійно-педагогічна освіта: інноваційні технології та методики / за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2009. – 2009. – 440 с.

Професор О.А. Дубасенюк протягом двох десятиліть успішно здійснює наукове керівництво аспірантами та докторантами. Під керівництвом вченого захищено 2 докторські та 16 кандидатських дисертацій.

Велика робота проводилася Олександрою Антонівною щодо підготовки та організації II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки. О.А. Дубасенюк – голова журі ряду Всеукраїнських студентських олімпіад з педагогіки. Її вихованці Н. Івашко, І. Лаговська, О. Вознюк, М. Ільченко та багато інших неодноразово виборювали призові місця у Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах. За редакцією доктора педагогічних наук вийшло 6 студентських науково-методичних збірників: зокрема, зроблено три випуски „Методичних рекомендацій до організації та проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки”, опубліковано кращі студентські роботи учасників олімпіад.

У 1997 р. Олександра Антонівна отримала сертифікат викладача соціальної роботи на базі Остершунського університету (Швеція). Протягом 1997 – 1998 рр. вчена брала участь у здійсненні міжнародного проекту Тасіс „Соціальний захист в Україні”. За її участю у 1998 р. розроблено „Навчальний план перепідготовки соціальних працівників базового рівня”, створеного на модульній основі за сприянням Міністерства праці та соціальної політики України у складі житомирської групи, який був започатковано ще у 1996 р. при реалізації Тасіс-проекту „Підтримка в посиленні системи соціального захисту

населення України". Цей план було реалізовано у жовтні – грудні 1997 – 1998 рр. в Житомирській області. О.А. Дубасенюк безпосередньо здійснювала навчання соціальних працівників базового рівня у містах Житомирі, Коростені та Бердичеві. Крім того професор брала участь у роботі Національного центру розвитку навчання соціальній роботі в Україні (1998 –1999 рр.) при проведенні занять з курсу „Соціальна робота” у Києві з відповідальними державними працівниками та викладачами вищих педагогічних навчальних закладів.

О.А. Дубасенюк протягом багатьох років активно займається практичними питаннями професійної виховної діяльності. У 1999 – 2002 рр. очолювала університетську комісію з проблем виховання, керувала семінаром кураторів. Під її керівництвом в ЖДУ імені Івана Франка відповідно до вимог Болонської декларації створено концепцію „Освіта впродовж життя”, згідно якої Житомирський державний університет виступає в області як центр наукової, освітньої та культурно-просвітницької діяльності. Концепція неперервної освіти дає можливість здійснювати підготовку фахівців у двох площинах: у сфері фундаментальних та педагогічних наук.

З 2003 р. по 2008 р. – Олександра Антонівна заступник голови навчально-науково-виробничого комплексу „Полісся”, який створено на базі ЖДУ імені Івана Франка. В комплекс входить двадцять вищих, середніх спеціальних та загальноосвітніх та професійних навчальних закладів області. Мета створення комплексу: впровадження ступеневої підготовки фахівців за наскрізними планами та програмами; розробка навчально-методичного забезпечення; спільне проведення науково-дослідної роботи та апробація її результатів; проведення конференцій, семінарів, круглих столів; організація виховних заходів та заходів профорієнтаційного спрямування; аналіз та узагальнення передового педагогічного досвіду. Результати творчої навчально-методичної та науково-дослідної співпраці опубліковано у двох науково-методичних збірниках, присвячених 85-річчю Житомирського державного університету імені Івана Франка: Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін: Наук.-метод. зб. / За ред. О.А. Дубасенюк– Житомир: Видавництво ЖДУ, 2004. – 261 с. та Науково-методична співпраця в системі університет – середній та вищий навчальний заклад: Зб. наук.-метод. праць / За ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Видавництво ЖДУ, 2004. – 224 с.

Доктор педагогічних наук, професор Олександра Антонівна Дубасенюк є членом спеціалізованої вченої ради: Д. 26.451.01 в Інституті педагогічної освіти Академії педагогічних наук України та голова спеціалізованої вченої ради К. 14.053.01 у Житомирському державному

університеті імені Івана Франка, у 2003 – 2004 рр. член спеціалізованої вченої ради К. 26.053.09 Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова. О.А. Дубасенюк постійно виступає опонентом дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора педагогічних наук та кандидата педагогічних наук, здійснює рецензування монографій, навчальних посібників, методичних рекомендацій тощо.

О.А. Дубасенюк була заступником відповідального редактора наукового журналу „Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка”, є членом редколегії „Наукового вісника Ізмаїльського державного педагогічного інституту”, член редколегії наукового журналу "Українська полоністика" та ін. часописів.

Під керівництвом О.А. Дубасенюк опубліковано понад 75 наукових праць студентів і понад 250 наукових робіт докторантів та аспірантів. За редакцією професора підготовлено ряд наукових збірників молодих дослідників, серед них „Науковий пошук майбутніх учителів-дослідників” (Житомир, 1999), „Науково-педагогічний пошук молодих дослідників” (Житомир, 2000), „Педагогічний пошук молодих дослідників України” (Житомир, 2002), „Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови” (Житомир, 2005).

Олександра Антонівна – учасник багатьох міжнародних, Всеукраїнських, міжрегіональних та обласних науково-практичних конференцій. Професор О.А. Дубасенюк брала участь у V, VI та VII Міжнародних виставках навчальних закладів „Сучасна освіта в Україні”, на яких разом з викладачами кафедри педагогіки було представлено наукові проекти з технології організація та проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки в ЖДУ ім. І.Франка. Результати пошукові роботи відображено у збірнику науково-методичних праць переможців конкурсів у номінаціях Міжнародних виставок навчальних закладів „Сучасна освіта в Україні” (К., 2005). Наукові доробки, підготовлені спільно з викладачами наукової школи були відзначені бронзовою, срібною та золотою медаллю міжнародної виставки (2006 р., 2007 р., 2008 р.)

Олександра Антонівна Дубасенюк нагороджена: Значком „Відмінник народної освіти УРСР”, за сумлінну багаторічну працю, плідний науковий доробок та особистий внесок у підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів нагороджена № 128687 від 5 листопада 1985 р.; Почесною Грамотою МОН України з нагоди 80-річчя заснування Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка (Київ, наказ № 51628, 1999 р.), Почесною Грамотою МОН України за плідну роботу з обдарованою студентською молоддю та значний внесок у підготовку і проведення Всеукраїнської студентської

олімпіади 2000/2001 навчального року (Київ, наказ № 70148 від 12 жовтня 2001 р.); Грамотою Житомирської обласної ради (Житомир, 2000 р.) за багаторічну працю, плідний науковий доробок та особистий внесок у підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів та з нагоди Дня працівників освіти; Нагрудним знаком „Слава Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, 2004 р.); Нагрудним знаком „Софія Русова” за високі досягнення у науковій і науково-педагогічній роботі наказом Міністерства освіти і науки України нагороджена (Київ, наказ № 471 – к від 17. 05. 2005 р.); Почесною грамотою АПН України за вагомий внесок у розвиток педагогічної науки і освіти України та з нагоди Дня науки (травень 2007 р.); нагрудними знаками „За наукові досягнення „ (2009 р.), „Медаль. К. С. Ушинського (2009 р.)

Олександра Антонівна невтомний генератор ідей, наукових проектів і творчих задумів, знавець педагогічної практики, глибокий дослідник, талановитий вчений та педагог-новатор, організатор і керівник, який відкрив дорогу у наукове життя цілій плеяді обдарованих молодих вчених. Разом зі своїми колегами вона знаходиться у неперервному творчому пошуку, спрямованому на майбутнє. Своєю науковою діяльністю робить вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки.

ЛЕВКІВСЬКИЙ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки*

Народився 5 серпня 1948 року у с. Левковичі, Овруцького району, Житомирської області (батько – Левківський Василь Омелянович – все життя пропрацював тістоводом Словечанського хлібозаводу; мати – Левківська Марія Федорівна – працювала в місцевому колгоспі).

По закінченні Левковицької восьмирічної школи навчався у Житомирському сільськогосподарському технікумі. Пізніше навчався у Бердичівському державному педагогічному інституті, а після закінчення працював у Коростенській школі-інтернаті.

У 1971-1972 роках проходив військову службу у Збройних силах СРСР. З 1972 по 1974 рік працював вчителем музики і співів

Коростенської ЗОШ № 7. З 1974 по 1976 рік працював інструктором Житомирського ОК ЛКСМУ.

З 1976 по 1979 роки навчався в стаціонарній аспірантурі Науково-дослідного інституту педагогіки МО УРСР, звідки був направлений на посаду викладача кафедри педагогіки і методики початкового навчання Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка. У 1980 році в НДІ педагогіки захистив кандидатську дисертацію „Єдність і взаємозв'язок компонентів комуністичного виховання у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського”.

З 1981 по 1985 роки працював деканом факультету підготовки вчителів початкових класів, а з 1985 по 1989 роки – доцентом кафедри педагогіки і методики початкового навчання у Житомирському державному педагогічному інституті імені Івана Франка.

З 1989 по 1993 рік навчався у стаціонарній докторантурі кафедри теорії та історії педагогіки Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова.

З 1993 року направлений на посаду доцента кафедри педагогіки Житомирського державного педагогічного інституту ім. І.Я. Франка. У 1994 році в Інституті педагогіки АПН України успішно захистив докторську дисертацію „Формування відповідального ставлення школярів до праці: істотно-теоретичний аспект”. З 1995 по 2001 рік працював професором кафедри педагогіки Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка, а з 1991 по 2009 роки – завідувачем кафедри педагогіки. У даний час є професором цієї ж кафедри.

За сумісництвом з 1996 по 2001 роки працював професором кафедри суспільних наук Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова, де читав курси „Релігієзнавство”, „Військова педагогіка” та „Педагогіка і психологія” для курсантів і ад'юнктів. За сумісництвом протягом 2000-2006 років працював головним співробітником лабораторії морально-етичного виховання Інституту проблем виховання АПН України.

Коло його наукових пошуків окреслюють три основні напрямки, серед яких виділяється, насамперед, „Велика Волинь: історія освіти”. результати пошуків відбиті у публікаціях (статті та розділ монографії, а також у науковому збірнику з історії педагогіки). Також під нашим керівництвом виконуються кандидатські дисертації аспірантів (Ю. Агаповим „Становлення приватної освіти на Волині”, В. Павленко „Освітньо-просвітницька діяльність іноземних педагогів на Волині”). З цієї тематики захистили кандидатські дисертації Г. Опанасюк (Педагогічна діяльність І. Огієнка), Н. Рудницька (Становлення

шкільного краєзнавства на Волині (20-31 рр. XX ст.), М. Крук (Розвиток фізичного виховання школярів в Україні (20-30-ті рр. XX ст.), О. Борейко (Освітньо-просвітницька діяльність громадських товариств Волині (XIX – поч. XX ст.), І. Круковська (Становлення медичної освіти на Волині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).

Наступним напрямом наукових пошуків є „Морально-етичні засади виховання дітей і молоді”. За цим напрямом працюю спільно з викладачами й аспірантами. Результати досліджень повідомляють на наукових конференціях. З цієї тематики захистили кандидатські дисертації М. Федорова (Формування культури дітей 6-7-го року життя), О. Максимова (Педагогічні умови досягнення успіху дітьми-шестирічками), Н. Басюк (Формування почуття відповідальності молодших школярів у позаурочній діяльності), В. Тернопільська (Формування соціальної відповідальності старшокласників у позаурочній діяльності), Н. Мирончук (Формування гуманних взаємин старших підлітків у позаурочній діяльності).

Загалом результати відбиті у наукових статтях та колективній монографії.

Автор також розробляє новітні технології виховання студентів у вищих педагогічних навчальних закладах.

За роки науково-педагогічної діяльності нами опубліковано 185 наукових праць, з яких 3 монографії, 2 підручники, 7 навчально-методичних посібники з грифом МОН України.

Читає курси „Історія педагогіки”, „Педагогіка”, та спецкурс „Болонський процес і вища освіта України” для студентів, магістрантів та аспірантів стаціонарного і заочного відділень. Керує підготовкою курсових та дипломних робіт студентами та магістрантами спеціальностей „Початкове навчання”, „Англійська мова”, „Українська мова і література”.

Був членом спеціалізованої вченої ради Інституту проблем виховання АПН України, а з 2003 року є членом спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій у Житомирському державному університеті. Виступає офіційним опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій.

Систематично є організатором в університеті та бере участь у Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференціях з впровадження новітніх технологій підготовки майбутніх вчителів та з морально-етичних засад формування зростаючої особистості. Є членом редколегії журналу „Вісник Житомирського державного університету”.

Здійснює керівництво лабораторією „Корекції поведінки дітей зони радіологічного контролю”. З даної проблематики під його керівництвом аспірантами кафедри захищено дві кандидатські дисертації.

За час роботи М.В. Левківський зарекомендував себе відомим вченим, вмілим педагогом, організатором науки і освіти, доклав значних зусиль для методичного забезпечення освітніх закладів навчально-методичного комплексу „Полісся” на базі Житомирського державного університету імені Івана Франка.

М.В. Левківський веде значну громадську роботу. Він є членом ради Всеукраїнської фундації Івана Огієнко, є головою Житомирського відділення Всеукраїнської асоціації істориків педагогіки та головою первинного осередку Всеукраїнської асоціації дослідників Василя Сухомлинського.

За успіхи у роботі він нагороджений медаллю тисячоліття Хрещення Русі Української Православної Церкви (Київського патріархату), грамотами Міністерства освіти і науки України, Житомирської облдержадміністрації й університету та знаком Житомирської міської ради „Почесний громадянин міста”.

ВІТВИЦЬКА СВІТЛАНА СЕРГІЇВНА

*доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

проблеми педагогічної підготовки студентів магістратури.

Тематика докторської дисертації:
«Теоретичні та методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти».

Видано: 2 монографії, 21 навчально-методичний посібник, 20 методичних рекомендацій, статті у фахових виданнях,

понад 130 наукових та науково-методичних праць.

Керує роботою аспірантів.

Народилася у славнозвісному місті Путивлі на Сумщині.

Життєвий шлях можна поділити на декілька періодів:

- шкільні роки;
- навчання в Сумському державному педагогічному інституті імені А.С. Макаренка;
- трудова діяльність в загальноосвітній школі та технікумі;

- робота в громадських організаціях;
- навчання в аспірантурі;
- науково-педагогічна діяльність у вищих навчальних закладах України.

Навчаючись у Путивльській середній школі №1 Світлана Сергіївна брала активну участь у громадській та дослідницькій діяльності. Протягом десяти років пройшла громадянське загартування лідера від піонерської ланкової до голови Путивльського районного штабу піонерів, від члена комітету комсомолу, головного редактора загальношкільної газети до секретаря комітету комсомолу школи.

Паралельно брала участь у роботі гуртків (драматичний, хоровий, юних натуралістів при районному Будинку піонерів).

За активну дослідницьку та сільськогосподарську діяльність тричі була учасником Всесоюзної виставки досягнень народного господарства в місті Москві, тричі нагороджувалася бронзовими медалями учасника цієї виставки. Декілька разів була делегатом районних, обласних, республіканських, всесоюзних злетів юних натуралістів, техніків, дослідників і мандрівників.

Вчилася в школі на відмінно, щороку нагороджувалася похвальними листами і мала подяки від дирекції школи.

Другий період - навчання у Сумському державному педагогічному інституті імені А.С. Макаренка на природничому факультеті - характеризується бурхливим студентським життям, активною участю у громадській та науково-дослідній діяльності.

Відповідала за побутовий сектор студентського профкому, постійно брала участь у проблемних групах, науково-практичних студентських конференціях. Закінчила інститут з відзнакою.

Після закінчення інституту, маючи право вибору на місце роботи, за власним бажанням працювала вчителькою біології та хімії в середній школі с. Требусівка на Вінниччині, с. В'язове на Сумщині, викладачем фізичної і колоїдної хімії в плодоовочевому технікумі в місті Путивлі.

Після захисту кандидатської дисертації була направлена Міністерством освіти і науки України у Житомирський державний педагогічний інститут імені Івана Франка. З 1978 році працює на кафедрі педагогіки. Загальний стаж роботи 47 років.

Стаж педагогічної роботи у вищих закладах освіти III – IV рівня акредитації 40 років, у тому числі у даному навчальному закладі – 32 роки. Пройшла шлях науково-педагогічної діяльності від асистента до професора кафедри педагогіки.

З 02.07.2004 р. донині на посаді професора кафедри педагогіки ЖДУ імені Івана Франка.

Протягом роботи в університеті викладає такі навчальні курси: „Педагогіка“, „педагогічна майстерність“, „Сучасні технології навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах“, „Порівняльна педагогіка“, „Педагогіка співробітництва“. З 1999 року викладає курс „Педагогіка вищої школи „ за авторською програмою для студентів магістратури. Ця програма була визнана авторською і схвалена секцією психолого-педагогічної та психолого-практичної підготовки науково-методичної комісії „Педагогічна освіта“ Міністерства освіти і науки України (протокол № 28 від 28 лютого 2004 року), Веду курс педагогіки на природничому факультеті, керую написанням курсових і дипломних робіт бакалаврів та магістрів, здійснюю керівництво науково – дослідницькою роботою викладачів, аспірантів, магістрантів, бакалаврів. Керує школою „Молодого викладача“, педагогічним клубом „Еврика“, проблемною групою „Педагогічна творчість“, бере участь у підготовці та атестації науково-педагогічних кадрів, надаю консультативну допомогу в написанні кандидатських дисертацій.

Світлана Сергіївна є членом спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук Житомирського державного університету імені Івана Франка К 14.053.01 за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Світланою Сергіївною були підготовлені та опубліковані такі науково-методичні праці: підручник „Основи педагогіки вищої школи“ за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури, практикум з педагогіки вищої школи (навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури, Основи педагогіки вищої школи (методичний посібник для студентів магістратури), які отримали Гриф МОН України, маю 21 навчально-методичний посібник, 20 методичних рекомендацій, понад 130 наукових та науково-методичних праць.

Світлана Сергіївна керує науково-методичною лабораторією „Педагогічна підготовка магістрів“.

Матеріали роботи науково-методичної лабораторії Вітвицької апробовані на Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних науково-практичних конференціях.

Світлана Сергіївна брала активну участь у сьомій Міжнародній виставці навчальних закладів „Сучасна освіта в Україні 2004“ у номінації „Інноваційні педагогічні технології у навчальному процесі“; дев’ятій Міжнародній виставці навчальних закладів „Сучасна освіта в Україні 2006“ у номінації „Упровадження нових форм організації навчально-виховного процесу“.

Результати наукових і науково-методичних досліджень доповідалися на 45 міжнародних, всеукраїнських, регіональних науково-практичних конференціях, присвячених проблемам педагогічної науки та освіти.

За сумлінну і творчу роботу на кафедрі педагогіки Світлана Сергіївна неодноразово нагороджувалася почесними грамотами інституту, університету та Міністерства освіти і науки України.

**БЕРЕЗЮК
ОЛЕНА СТАНІСЛАВІВНА**

*кандидат педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

дидактика середньої та вищої школи,
формування етнопедагогічної
компетентності майбутнього вчителя.

Тематика кандидатської дисертації:

«Моделювання педагогічних ситуацій як
засіб підготовки майбутнього вчителя
спілкування з учнями».

Тематика докторської дисертації:

«Формування етнопедагогічної компетентності майбутнього вчителя в
університетах України».

Видано: більше 130 друкованих праць.

Керує роботою аспірантів.

Народилася в смт. Яблунець Житомирської області в сім'ї педагогів. У шкільні роки дуже любила читати, захоплювалася спортом, художньою самодіяльністю, брала участь та займала призові місця на предметних олімпіадах в районі та області. Школу закінчила на «відмінно», вступила на фізико-математичний факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка, де навчалася за спеціальністю «Математика і фізика».

Студентські роки були яскравими, насиченими. Займалася в науковому гуртку з астрономії, яким керував в той час великий ентузіаст своєї справи заступник декана фізико-математичного факультету П.Я. Фірчук, з вдячністю згадує лекції та заняття викладачів О.А. Вещицького, О.К. Ткаченка, О.О. Андрущука, О.П. Мукосій, Є.П. Мисечка, З.А. Осадчої та інших. Саме тоді з'явився потяг до психолого-педагогічних наук. З першого по п'ятий курс була старостою проблемної групи з педагогіки, яку спочатку очолювала доц. С.С. Вітвицька, а згодом доц. О.А. Дубасенюк.

По закінченню інституту в 1983 році була направлена на роботу в Сінгурівську середню школу Житомирського району. Саме в цій школі Олена Станіславівна сформувалася як педагог: очолила раду молодих вчителів району, керувала методичним об'єднанням учителів математики. Клас, керівником якого була в 1984 році, став переможцем обласного конкурсу-огляду піонерських загонів. Згодом стає заступником директора з навчально-виховної роботи Сінгурівської середньої школи. Але всі ці роки Олена Станіславівна не перестає тісно співпрацювати з кафедрою педагогіки Житомирського педагогічного інституту, зокрема з науковою школою тоді ще доцента О.А. Дубасенюк. І в 1986 році переходить працювати асистентом цієї кафедри.

Після закінчення цільової аспірантури при лабораторії дидактики Інституту педагогіки АПН України, яку очолював член-кореспондент Ю.І. Мальований, під керівництвом провідного наукового співробітника Л.М. Момот захищає дисертаційне дослідження на тему «Моделювання педагогічних ситуацій як засіб підготовки майбутнього вчителя спілкування з учнями» і в 1997 році їй присвоєно звання доцента.

Олена Станіславівна і зараз продовжує підтримувати зв'язки з Інститутом педагогіки, працює над докторським дисертаційним дослідженням «Формування етнопедагогічної компетентності майбутнього вчителя в університетах України», є співавтором науково-методичних посібників співробітників лабораторії дидактики.

Науково-методичний доробок О.С. Березюк складає понад 130 праць, серед яких монографії, посібники з грифом МОН України, фахові статті тощо. Брала участь у Міжнародних науково-практичних конференціях не тільки в Україні, а й в Польщі, Росії, Чехії.

Понад 15 років Олена Станіславівна викладає педагогічні дисципліни на філологічному факультеті, зараз ННІ філології та журналістики ЖДУ, є членом ради цього інституту, керує проблемною групою студентів з педагогіки, які проводять дослідження з теми «Новітні технології навчання та виховання в етнопедагогічному контексті освітньо-виховних систем Полісся».

Під керівництвом О.С. Березюк студенти проблемної групи опублікували біля 60 статей та тез, брали участь у проведенні Всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, а учениці Олени Станіславівни студентки О.М. Дідус, І.С. Бутрик, Н.М. Величко були призерами Всеукраїнської олімпіади з педагогіки в різні роки.

У червні 2005 року на базі кафедри педагогіки та споріднених кафедр філологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка О.С. Березюк організувала та очолила

науково-методичну лабораторію «Освітньо-виховна система Полісся» як структурний підрозділ університету та регіональна філія Інституту педагогіки АПН України (м. Київ). Мета науково-методичної лабораторії: дослідити організаційно-педагогічні основи побудови поліської школи як регіонального українського національно-виховного закладу (етнодидактичний аспект); розробити концепцію поліської школи, програму народознавства Полісся, навчальні посібники та методичні рекомендації з етнопедагогіки, літературного краєзнавства, етнографії та ін.; налагодження наукової співпраці з середніми та вищими навчальними закладами України та інших країн, введення в науковий обіг науково-методичного матеріалу.

На базі лабораторії під керівництвом О.С. Березюк та її колег, членів лабораторії З.А. Осадчої, О.М. Власенко було проведено 12 науково-практичних конференцій та семінарів, зокрема Всеукраїнська науково-практична конференція «Спадщина Івана Франка в контексті української освіти та культури», міжрегіональні науково-практичні конференції «Українознавчі концепти спадщини В.О. Сухомлинського», «Ідеї національно-виховної системи Софії Русової», «Проблеми народної педагогіки в науковій спадщині Мирослава Стельмаховича», «Олександр Духнович – фундатор української національної педагогіки», та інші.

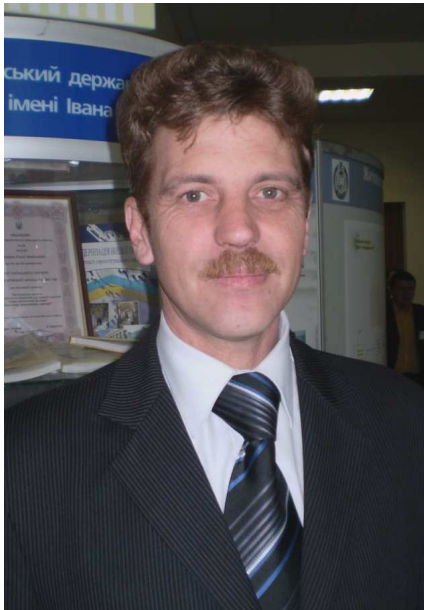
Науково-методична лабораторія «Освітньо-виховні системи Полісся», яку очолює Олена Станіславівна підтримує тісні зв'язки з навчальними закладами області, зокрема Гуманітарною гімназією № 23 м. Житомира, Житомирським обласним педагогічним ліцеєм, Гуманітарною гімназією м. Новоград-Волинського, Яблунецькою ЗОШ, ЗОШ № 7 м. Коростеня, ЗОШ № 2 смт. Баранівки, Коростишівським педагогічним коледжем та ін.

Так понад 10 років вона очолює філію «Інтелектуал» Житомирського територіального відділення МАН обласного педагогічного ліцею. Ліцеїсти, члени філії, щорічно посідають призові місця на конкурсах МАН як обласного, так і республіканського рівня.

Більше 5 років Олена Станіславівна керує науковою роботою аспірантів. Під її керівництвом захистили дисертаційні дослідження О.М. Власенко, В.А. Копетчук, О.Л. Башманівський, рекомендовані до захисту дисертації О.М. Піддубної, Я.В. Карлінської.

Сім'я О.С. Березюк – потомственні педагоги. Батько, Пультер Станіслав Олександрович – понад 50 років на педагогічній ниві: вчителем, завучем школи, доцентом, деканом факультету, завідуючим кафедрою, зараз професор кафедри дидактичної лінгвістики та літературознавства ННІ Філології та журналістики ЖДУ. Мати,

Катерина Пилипівна, 45 років пропрацювала вчителем іноземної мови, була вчителем методистом, керівником методичного об'єднання вчителів німецької мови міста Житомира. Дочка Юлія з відзнакою закінчила ННІ Іноземної філології, зараз аспірантка цього закладу, а син Олексій - студент 4-го курсу фізико-математичного факультету ЖДУ. Тож не випадково головною цінністю Олени Станіславівни є любов та повага до вчителя як найважливішої професії на Землі.

**БОРЕЙКО
ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки*

Наукові інтереси: історія становлення освіти на Волині

Тематика кандидатської дисертації:
"Освітньо-просвітницька діяльність громадських товариств Волині (XIX – поч. XX ст.)" (2004).

Видано: більше 20 наукових та навчально-методичних праць.

Керує роботою аспірантів.

Народився 29 січня 1966 року в с. Заможне Житомирського району Житомирської області в сім'ї сільської інтелігенції. В 1983 році закінчив Високопільську середню школу № 1 і був направлений військкоматом на навчання до Бердичівської школи ДТСААФ. Після закінчення навчання працював автослюсарем в колгоспі с. Дениші Житомирського району. 1984 – 1986 проходив службу в рядах Збройних сил СРСР, виконував інтернаціональний обов'язок в республіці Афганістан. За направленням командування військової частини вступає на підготовче відділення, а згодом на природничий факультет по спеціальності «Біологія і хімія» ЖДПІ. Після закінчення працював старшим лаборантом кафедри зоології (був одним із засновників, а згодом завідував музеєм «Природи»), потім викладач-стажист, аспірант кафедри педагогіки, асистент, старший викладач, доцент кафедри педагогіки. З 2001 року – голова Ради ветеранів Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Кандидат педагогічних наук (2004), доцент (2008).

Нагороджений медалями «70 лет вооруженных сил СССР», «За Заслуги» III-го ступеня, «20 років виведення військ з Афганістану», нагрудними знаками «Воїн-інтернаціоналіст», «Слава ЖДУ ім.

І.Франка», грамотами Житомирської обласної ради, Житомирської міської ради, Житомирського державного університету.

ЄРЕМЕЄВА ВІРА МОДЕСТІВНА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, заступник декана фізико-математичного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси:

професійна підготовка майбутніх учителів,

дидактика середньої та вищої школи.

Тематика кандидатської дисертації:

“Педагогічна технологія підготовки майбутніх учителів до індивідуалізації навчання учнів”

Видано: біля 50 друкованих праць, серед них 1 монографія, 10 навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій, 11 статей у провідних фахових виданнях.

Керує роботою аспірантів.

Народилася в родині службовців в м. Джалал-Абад (Киргизстан). Батько – Солтисскій Модест Валерійович, родом з України, міста Сміла, після закінчення технікуму в складі молодіжних загонів був направлений у Киргизстан. У дитинстві любила читати, приймала участь у міських олімпіадах з різних навчальних предметів, займалася музикою, спортом, народними танцями.

По закінченні загальноосвітньої школи № 1 у м. Джалал-Абад вступила на філологічний факультет Ошського державного педагогічного інституту (Киргизстан). Під час навчання виступала у конкурсах художньої самодіяльності, активну участь приймала КВК, якій тільки починав розвиватися. У складі команди інституту та ведучої КВК побувала у багатьох містах Киргизстану та Узбекистану.

Після закінчення вищого навчального закладу працювала вчителем російської мови та літератури у російсько-киргизсько-узбецькій школи у м. Джалал-Абад, що збагатило досвідом роботи у багатонаціональному середовищі.

Після переїзду у м. Житомир працювала майже у всіх ланках освіти: вихователем дитячого садочка та групи продовженого дня, учителем російської мови та літератури у загальноосвітній школі № 14, класним керівником; знайомила з традиціями, культурою українського народу,

вивчала мову та полюбила Україну, яка стала другою Батьківщиною. Під час роботи у середній школі № 14 постійно співпрацювала зі студентами Житомирського педагогічного інституту, які проходили педагогічну практику та їх керівниками: завідувачої кафедри педагогіки, тоді ще доцента О.А. Дубасенюк та доцента кафедри російської мови Т.О.Грищенко. Саме завдяки спілкуванню та співпраці з Олександрою Антонівною Дубасенюк, яка завжди надихала на нові ідеї та була душею кафедри педагогіки, з'явився інтерес та потяг до поглиблення знань з педагогічних наук, що згодом привело до співпраці як з колегою та науковим керівником.

З вересня 1989 року почала працювати асистентом на кафедрі педагогіки Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка, за час роботи розробляла та викладала всі педагогічні курси кафедри на всіх факультетах, що сприяло активному включенню у наукову роботу кафедри педагогіки та визначенню власного напрямку дослідження, яким стала професійна діяльність вчителя.

У 1998 році стала пошукачем на кафедрі педагогіки Житомирського державного педагогічного інституту. І у 2002 році під керівництвом доктора педагогічних наук, професора О.А. Дубасенюк, достроково, без відриву від роботи, успішно захистила кандидатську дисертацію в спеціалізованій раді Інституту педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України на тему: "Педагогічна технологія підготовки майбутніх учителів до індивідуалізації навчання учнів". Кандидат педагогічних наук з 2003 року, в 2005 році присвоєно звання доцента кафедри педагогіки.

Науково-методичний доробок доцента В.М. Єремєєвої складає понад 60 праць, серед яких монографії, наукові та навчально-методичні збірники, методичні рекомендації для вчителів, аспірантів та студентів педагогічних навчальних закладів. Наукові інтереси різнобічні: історія та теорія шкільної педагогіки, педагогіка вищої школи та професійна педагогіка, розробка інноваційних технологій навчання студентів у вищих педагогічних навчальних закладах.

Під її науковим керівництвом захистила кандидатську дисертацію молодий науковець С.О. Карплюк, продовжують свої дослідження 1 аспірант та 1 здобувач. Віра Модестівна виступала офіційним опонентом на захисті кандидатських дисертацій. Активно керує написанням магістерських та бакалаврських робіт.

Багато часу Віра Модестівна віддає науковій роботі зі студентами, керує проблемною групою студентів фізико-математичного факультету, які проводять дослідження по темі "Освітні та виховні технології у сучасній школі", беруть участь у проведенні Всеукраїнських та

регіональних науково-практичних конференціях, друкують статті та тези. За її редакцією видано 2 збірки наукових робіт студентів, аспірантів та викладачів "Науковий пошук дослідників". Студентки фізико-математичного факультету, яких готувала В.М. Єремєєва: Вознюк Олена, Косминська Олена, Русаловська Марина, Колесник Ірина, Баздирева Ольга в різні роки займали перші місця та були призерами Всеукраїнської олімпіади з педагогіки.

Важливого значення Віра Модестівна приділяє роботі з молоддю. Багато років була куратором груп на фізико-математичному факультеті. Студенти цінували її за справедливість, вміння зрозуміти та прийти на допомогу, чуйність. З березня 2003 року по теперішній час працює заступником декана з виховної роботи фізико-математичного факультету.

За досягнення у роботі В.М. Єремєєва неодноразово відзначалася адміністрацією Житомирського державного університету імені Івана Франка, грамотами Міністерства освіти і науки України.

Виховала двох доньок: Олену, яка закінчила Львівський медичний інститут, працює лікарем у м. Львів, та Катерину, яка з відзнакою закінчила факультет іноземної мови Житомирського державного університету імені Івана Франка та отримує другу освіту у юридичній школі університету Юкан у Сполучених Штатах Америки.

КОВАЛЬЧУК ВАЛЕНТИНА АНТОНІВНА

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

професійна підготовка майбутніх учителів,
становлення і розвиток виховних систем.

Тематика кандидатської дисертації:

“Підготовка майбутніх учителів до розв’язування соціально-педагогічних задач” (2000).

Активно працює над темою докторського дослідження “Підготовка майбутніх учителів до роботи в умовах варіативності освітньо-виховних систем”.

Видано: біля 80 друкованих праць, серед них навчально-методичні посібники та методичні рекомендації, статті у провідних фахових виданнях.

Керує роботою аспірантів.

Народилася Валентина Антонівна 1966 року. Після 8-ми років навчання у Високівській середній школі Черняхівського району Житомирської області вступила до Коростишівського педагогічного училища. В 1985 році успішно закінчила і стала навчатися у Київському педагогічному інституті імені М. Горького (нині Київський національний педагогічний університет імені М. Драгоманова) на спеціальності „Педагогіка та методика виховної роботи”. В 1989 році закінчила вуз із відзнакою і була направлена на роботу в Житомирський обласний відділ освіти.

З листопада 1989 року почала працювати асистентом на кафедрі педагогіки Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка. З 1996 року по 1999 рік навчалася в аспірантурі Житомирського державного педагогічного інституту. Напрямком дослідження обрала професійну діяльність вчителя. І у 2000 році успішно захистила кандидатську дисертацію в спеціалізованій раді Інституту педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України на тему: „Методичні основи розв'язання соціально-педагогічних задач у процесі підготовки майбутніх учителів”. Кандидат педагогічних наук з 2001 р. В 2003 році їй присвоєно звання доцента кафедри педагогіки.

Валентина Антонівна активно працює як науковець і педагог, займається виховною діяльністю зі студентами. Так, в 2004 році її обрали заступником декана історичного факультету з виховної роботи, де вона працювала по 2008 рік.

На даний час В.А. Ковальчук працює доцентом кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка, займається науковою та навчально-методичною роботою. Її наукові інтереси – дослідження освітньо-виховних систем, що склало основу роботи над темою докторської дисертації “Підготовка майбутніх учителів до роботи в умовах варіативності освітньо-виховних систем” у межах комплексного кафедрального наукового дослідження. Валентина Антонівна керує роботою аспірантів та здобувачів. Має понад 50 наукових праць з проблем теорії і методики професійної освіти, актуальних питань виховання і навчання підростаючої особистості, нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти та науки України.

**СИДОРЧУК
НІНЕЛЬ ГЕРАНДІВНА**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

проблеми удосконалення підготовки майбутніх учителів до самоосвітньої та науково-дослідної діяльності.

Активно працює над темою докторського дослідження

"Система професійно-педагогічної підготовки студентів університетів у контексті євроінтеграційних процесів "

Тематика кандидатської дисертації:

"Організація самоосвітньої діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення предметів педагогічного циклу" (2001).

Видано: біля 80 друкованих праць, серед них 2 монографії, 7 науково-методичних посібників та методичних рекомендацій, 36 статей у провідних фахових виданнях.

Керує роботою аспірантів.

Народилася 14 жовтня 1962 року у родині службовців в м. Житомирі. У дитинстві любила співати, багато читала, займалася музикою (фортепіано). Закінчивши Житомирську загальноосвітню школу №3 у 1980 р. з золотою медаллю, вступила на фізико-математичний факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка.

З теплими почуттями згадує Нінель Герандівна студентські роки, адже з першого курсу брала активну участь у житті факультету, неодноразово виїжджала з трудовим десантом зі Студентськими будівельними загонами (м. Новоград-Волинський, смт. Баранівка Житомирської області). В інституті вирувало студентське братство, дружба, підтримка. З великою вдячністю згадує Нінель Герандівна викладачів факультету, що давали ґрунтовні знання з дисциплін фізико-математичного циклу (А.В. Нестерчук, М.М. Осадчий, Г.К. Кржемінська), пробуджували у душах студентів-математиків почуття прекрасного, доброго, вічного (Т.В. Дідківська, Г.О. Зелінська). Закінчила інститут з відзнакою у 1985 р., здобувши кваліфікацію вчителя математики і фізики.

1989 року Нінель Сидорчук прийшла працювати в рідний навчальний заклад, де пройшовши шлях від асистента до доцента

кафедри педагогіки, у 2001 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти на тему "Організація самоосвітньої діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення предметів педагогічного циклу".

Сьогодні вона – доцент кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка, що присвоєно їй у 2004 р., керує лабораторією акмеології освіти, що створена на базі кафедри педагогіки та функціонує як структурний підрозділ університету та регіональна філія Академії акмеологічних наук (Санкт-Петербург, Росія). Метою діяльності науково-дослідної лабораторії акмеології освіти є ініціювання і координація наукових досліджень у галузі акмеології професійно-педагогічної діяльності; наукова співпраця з акмеологічними осередками вищих навчальних закладів України та країн ближнього зарубіжжя; введення в науковий обіг нового наукового матеріалу.

Під її науковим керівництвом 4-ро молодих науковців вже захистили кандидатські дисертації, продовжують свої дослідження 2 аспіранти та 1 здобувач. Нінель Герандівна неодноразово виступала опонентом на захистах кандидатських дисертацій. Активно керує написанням магістерських та бакалаврських робіт.

У доробку Нінель Герандівни більш ніж 100 друкованих праць, серед яких монографії, наукові та навчально-методичні збірники, методичні рекомендації для вчителів, аспірантів та студентів педагогічних навчальних закладів.

Наукові інтереси доцента Н.Г. Сидорчук різнобічні: історія та теорія шкільної педагогіки, педагогіки вищої школи та професійної педагогіки. Завершує роботу над докторською дисертацією на тему "Система професійно-педагогічної підготовки студентів університетів у контексті єдиного європейського освітнього простору".

Важливого значення Сидорчук Н.Г. приділяє роботі зі студентами, вміло поєднуючи педагогічну діяльність з науково-методичною. Стала ініціатором проведення на соціально-психологічному факультеті університету свята "Країна дитинства", де студенти мають можливість проявити активну життєву позицію, творчість, ініціативу, особисті здібності.

За зазначені досягнення Нінель Герандівна неодноразово відзначалася адміністрацією Житомирського державного університету імені Івана Франка грамотами управління освіти і науки облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки України.

Своїми науковими розвідками, науково-педагогічною діяльністю Н.Г. Сидорчук прагне утвердити право особистості на власну позицію у науці, педагогічній діяльності.

**ВЛАСЕНКО
ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

історіографія української етнопедагогіки.

Захистила дисертацію на тему:
„Формування моральних цінностей у майбутніх учителів засобами моделювання педагогічних ситуацій” (2005).

Народилася 04 квітня 1980 р. у м. Бердичеві Житомирської області.

У 2001 році закінчила Житомирський державний університет імені Івана Франка за спеціальністю „Педагогіка та методика середньої освіти. Українська мова і література та англійська мова і зарубіжна література. Переклад”

З 2001 розпочала працювати асистентом кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка

2002-2005 рр. – навчання у цільовій аспірантурі за спеціальністю 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Після успішного дострокового захисту кандидатської дисертації О.М. Власенко розпочала роботу у науково-методичній лабораторії «Освітньо-виховні системи Полісся», яка була створена Березюк Оленою Станіславівною на базі Житомирського державного університету імені Івана Франка у 2005 році.

У Навчально-науковому інституті філології та журналістики, а також на історичному та природничому факультетах нашого університету викладає курс педагогічних дисциплін, активно займається науково-дослідною роботою.

Завдяки своєму ентузіазму, цілеспрямованості та наполегливій праці у 2007 році О.М. Власенко виграла Грант Президента України для обдарованої молоді на тему „Дослідження системи загальнолюдських цінностей сучасної молоді”, роботу над яким успішно завершила у 2008 році. За період роботи над проектом Власенко Ольга успішно працювала над створенням навчально-методичних посібників,

виступала організатором проведення конференцій та семінару для науковців нашого регіону.

МИРОНЧУК НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

становлення особистості школяра;
проблеми виховання;
підготовка вчителя до виховної діяльності.

Захистила кандидатську дисертацію на тему: „Формування культури міжособистісних взаємин старших підлітків у позаурочній діяльності” (2007).

Народилася в одному із красивих міст Полісся – Народи́чах, де провела свої дитячі роки та закінчила школу. Була старанною та допитливою ученицею, читала багато літератури різного жанру, захоплювалася малюванням.

У 15 років (у 1987 році) стає студенткою Коростишівського педагогічного училища, яке закінчує з відзнакою. Роки навчання в педагогічному училищі принесли практичний досвід та хорошу методичну підготовленість. Розпочинає свою трудову діяльність у 1991 році завідувачем початковою школою та вчителем початкових класів у с. Лазарівка на Брусилівщині.

З січня 1995 року працює у Брусилівській загальноосвітній школі I-III ступенів спочатку педагогом-організатором, потім заступником директора школи з виховної роботи та вчителем української мови і літератури. Завдяки енергії, запалу, творчим здібностям Мирончук Н.М. школа набуває статусу провідної з питань виховання. За активну участь у справі навчання та виховання молоді Наталію Миколаївну нагороджують Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України.

З 1997 по 2002 рік навчається у Житомирському державному педагогічному університеті імені Івана Франка, який закінчує з відзнакою. Отримує спеціальність „учитель української мови та літератури, вчитель зарубіжної літератури, соціальний педагог у загальноосвітніх навчальних закладах”.

Прагнення до знань, до самовдосконалення спонукали її продовжити навчання в аспірантурі Житомирського державного університету імені Івана Франка (жовтень 2003 року). У грудні 2007 року вона успішно захищає кандидатську дисертацію та здобуває науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

На кафедрі працює з грудня 2003 року. За цей час сформувалася як дослідник-науковець. Має високий авторитет та повагу серед колег і студентів. Любить свою справу та систематично поглиблює свої знання, удосконалює вміння.

Є автором 30 наукових праць, з яких три навчально-методичних та один навчальний посібник (з Грифом МОН України), є співавтором однієї монографії.

Вважає неодмінною умовою досягнення життєвого успіху оптимізм, позитивне сприйняття світу, наполегливість, розсудливість та віру в свої сили і можливості.

**ПАВЛЕНКО
ВІТА ВІТАЛІЇВНА**

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри педагогіки*

Наукові інтереси:

розвиток освіти в Україні.

Тематика кандидатської дисертації:
„Освітньо-просвітницька діяльність
іноземних педагогів на Волині”.

Народилась 1 вересня 1974 року в селищі Мирне Коростенського району Житомирської області. В 1989 році закінчила Чолівську середню школу Коростенського району Житомирської області.

У 1993 році закінчила Коростишівське педагогічне училище ім. І.Я. Франка. З серпня 1993 року по 2004 рік працювала вчителем початкових класів Розівської початкової школи Коростенського району.

У 2004 році закінчила Житомирський державний університет імені Івана Франка. З 2004 року працювала старшим лаборантом кафедри математики з методикою викладання в початкових класах.

У 2005 році закінчила з відзнакою магістратуру Житомирського державного університету імені Івана Франка та здобула кваліфікацію викладача педагогіки і методики початкової освіти вищого навчального закладу.

З вересня 2005 року працює асистентом на кафедрі педагогіки Житомирського університету імені Івана Франка, веде плідний пошук у галузі історії педагогіки; є автором 18 наукових праць.

**АГАПОВ
ЮРІЙ ЮРІЙОВИЧ**

асистент кафедри педагогіки

Наукові інтереси:

історія розвитку освіти на Волині.

Тематика кандидатської дисертації:

„Становлення та розвиток приватної освіти на Волині (друга половина XIX початок XX століття).”

Народився 5 квітня 1981 року у місті Володимирі. У 1998 році закінчив середню загальноосвітню школу №5 міста Житомира. У 2001 році закінчив фізико-математичний факультет Житомирського державного університету імені Івана Франка.

З 2001 року працює вчителем інформатики, математики і фізики у середній загальноосвітній школі №28 міста Житомира.

Після закінчення у 2007 році аспірантури, працює спочатку лаборантом а потім асистентом кафедри педагогіки

Є автором 16 наукових праць та співавтором співавтором однієї монографії.

КАЙДАНСЬКА ІННА ПАВЛІВНА

*старший лаборант,
завідувач кабінетом педагогіки*

Народилася 27 березня 1950 р. в місті Житомирі у сім'ї службовця. Закінчила житомирську середню школу № 33.

Ще у шкільні роки багато читала, найулюбленішими предметами були мови та література, а тому, після закінчення школи вступила на філологічний факультет Житомирського педагогічного інституту. Студентські роки вважає одними з найкращих у житті, адже це був час активного всебічного розвитку.

Щиру вдячність відчуває Інна Павлівна до викладачів факультету, що розвивали здібності своїх вихованців, пробуджували у студентських душах почуття прекрасного, доброго, надихали на здійснення мрій. Особливо тепло згадує доцента кафедри педагогіки Близнюка Сергія Лукича, його людяність і чуйність. Її пам'ять береже і глибоко змістовні, багаті роздумами лекції П.К. Сербіна, С.Т. Радчука-Павленка, Л.М. Венгєрова.

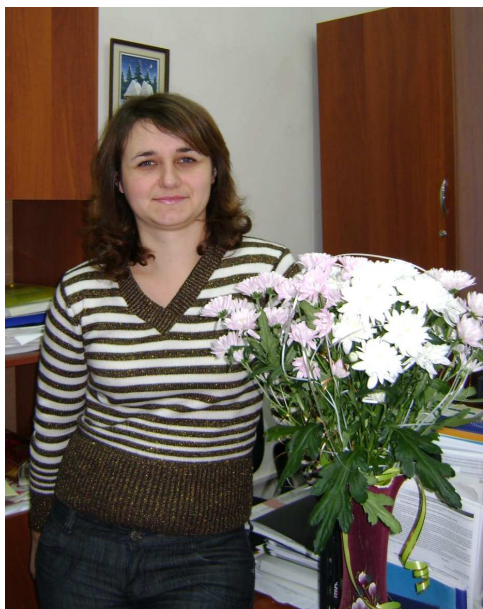
Після закінчення педагогічного інституту залишилася працювати на кафедрі педагогіки на посаді старшого лаборанта. Завідуючим кафедри у той час працював Кобзар Леонід Іванович. Працювала з такими завідувачами кафедри як О.А. Дубасенюк, М.С. Заброцький, В.Є. Литньов, М.М. Левківський. Зрозуміло, що університет має в житті Інни Павлівни велике значення, з ним переплелися і студентські і трудові роки. У цьому закладі відбулося професійне становлення Інни Павлівни, у цьому закладі вона знайшла хороших, вірних друзів.

Інна Павлівна одружена. З чоловіком, Володимиром Станіславовичем, із шкільної парти пройшли разом, долаючи всі перешкоди 38 років. Подружжя виховало сина і доньку, які теж закінчили Житомирський педуніверситет. Син, Олександр, працюючи у Житомирській СШ № 12 вчителем фізики, у 2000 і 2001рр. отримував звання „Вчитель року” по місту і області. Дочка закінчила „З відзнакою” факультет іноземних мов Житомирського педуніверситету. Щаслива родина сповнює її життєрадісністю та оптимізмом, якими вона охоче ділиться.

У вільний від роботи час І.П. Кайданська любить вирощувати і доглядати квіти, бо вони наповнюють душу природною енергією,

ваблять око своєю непідробною красою, піднімають настрій, перетворюють будні у свято.

Важливими рисами характеру І.П. Кайданської як людини і фахівця є працьовитість, професіоналізм, порядність, повага до чужої думки, толерантність.

ЩЕРБАКОВА НАТАЛІЯ ПЕТРІВНА

старший лаборант кафедри педагогіки

Народилася 13 серпня 1983 року у місті Житомирі.

У 2000 році закінчила загальноосвітню школу № 7 міста Житомира зі срібною медаллю.

З 2000 по 2005 роки навчалася на фізико-математичному факультеті Житомирського державного університету імені Івана Франка, у 2006 році закінчила заочно магістратуру того ж факультету.

З 2005 по 2008 рік працювала в науковому відділі університету, а з 2008 – старший лаборант кафедри педагогіки.

Наукова школа

"ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ"

Наукова школа "Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів" діє з 1988 року на базі кафедри педагогіки університету. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Олександра Антонівна Дубасенюк.

Мета діяльності:

- підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;
- розробка сучасних концептуальних підходів до підвищення якості професійної підготовки майбутнього вчителя;
- впровадження результатів наукового пошуку в педагогічну практику;
- розробка сучасних підходів до підвищення продуктивності професійної діяльності майбутнього педагога.

О. Дубасенюк та члени наукової школи "Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів"

У своєму розвитку школа пройшла декілька етапів.

I. Аналітико-пошуковий етап – (етап навчіння) – формування творчого наукового колективу односторонців, який передбачав оволодіння науковцями-початківцями основами теоретичних, історико-педагогічних, методологічних знань; розвиток науково-дослідних умінь, оволодіння методами наукового пошуку; загальну орієнтацію в інформаційному науковому педагогічному просторі. Молодих науковців об'єднував насамперед інтерес до науки, прагнення більше пізнавати, бажання спільно працювати. Крім того, більшість викладачів мали практичний досвід педагогічної роботи у загальноосвітніх закладах різного типу, знали реальні проблеми діяльності вчителя.

Робота розпочалася із вивчення творів класиків-педагогів та історико-педагогічної спадщини та сучасних педагогічних досліджень. Викладачі готували статті, оволодівали науковим стилем, вибудовували позиції стосовно різних педагогічних теорій. Це був складний період, коли розпочався рух педагогів-новаторів, утверджувалися ідеї педагогіки співробітництва, руйнувалися стереотипи, змінювалася ідеологія. І ці зміни стосувалися насамперед методології та загальних основ педагогіки, теорії та методики виховання. Встановлювалися наукові контакти з окремими ВНЗ. Науковці школи підтримували зв'язки з Міжнародною академією акмеологічних наук (Росія, м. Санкт-Петербург).

II. Етап диференціації наукових знань. Молоді дослідники почали обирати власний напрям наукових досліджень, виділяти тему, проблему, об'єкт, предмет, мету, завдання наукового пошуку; здійснювалися наукові напрацювання в обраному напрямі. Викладачі розпочали досліджувати теоретико-методологічні, історико-педагогічні, аксіологічні, соціально-педагогічні, технологічні та навчально-методичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів. Теоретичне підґрунтя проблеми становила концептуальна модель професійної підготовки вчителя-вихователя, яка вміщує такі головні підпростори: структурний, функціональний, процесуальний, прaksiологічний, технологічний. Водночас розпочалася експериментальна робота з обраних напрямів дослідження.

Здійснювалась підготовча робота до написання розділів навчального посібника з педагогіки (перше видання), оскільки в цьому була гостра потреба. Науковці школи брали участь у всеукраїнських конференціях, які відбувалися у різних ВНЗ України. Встановлюються контакти з НДІ АПН України. Вивчався міжнародний досвід підготовки педагогічних та соціально-педагогічних кадрів (Швеція, Норвегія, Росія). Створювалися передумови для відкриття при кафедрі педагогіки аспірантури з трьох спеціальностей (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти; 13.00.07 – теорія та методика виховання).

III. Етап систематизації та узагальнення здобутих наукових знань. Активно розпочалася робота над кандидатськими дисертаціями. Підготовка та опублікування навчального посібника "Практикум з педагогіки" (2-ге видання) та колективної монографії "Формування виховних умінь майбутніх учителів". Відбулися перші захисти кандидатських дисертацій науковців школи (О. Антонова, В. Ковальчук, Н. Сидорчук, Т. Шанскова, І. Літяга, В. Єремєєва та інші). Проведені перші всеукраїнські науково-практичні конференції з проблеми

професійної підготовки майбутніх педагогів. Здійснювалася підготовка одноосібних монографій, розробка науково-методичного супроводу професійної підготовки майбутніх педагогів. Встановлюються контакти з науковими школами та відомими українськими вченими ряду ВНЗ України. За сприяння наукової школи в університеті, окрім кафедри педагогіки, створюються ще дві педагогічні кафедри (кафедра інноваційних технологій освіти і виховання та соціальної педагогіки й педагогічної майстерності). Розвивається наукова співпраця з НДІ АПН України, зокрема з Інститутом педагогіки і психології професійної освіти АПН України (нині Інститутом педагогічної освіти та освіти дорослих АПН України). Здійснюється міжнародна співпраця з навчальними закладами Росії, Польщі, Чехії.

IV. Етап концептуалізації наукових знань. Розробляються теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів. Продовжується активний захист кандидатських дисертацій. Розпочато підготовку докторських дисертацій. При кафедрі педагогіки відкривається докторантура за двома спеціальностями (13.00.01 – загальна педагогіки та історія педагогіки; 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти). Серед перших докторантів четверо – науковці школи. Створюються наукові осередки: науково-методичний центр роботи з обдарованою студентською молоддю (наук. керівник доц. О. Антонова), науково-методична лабораторія "Педагогічна підготовка магістрів" (наук. керівник проф. С. Вітвицька), Поліський інноваційний центр освіти та розвитку (наук. керівник доц. Ю. Костюшко), науково-методична лабораторія "Освітньо-виховні системи Полісся" (наук. керівник доц. О. Березюк), науково-дослідна лабораторія "Акмеологія освіти" (наук. керівник доц. Н. Сидорчук). Керівниками цих наукових осередків стають науковці школи, які захистили кандидатські дисертації й продовжують активно працювати над докторськими. Організовано і проведено міжнародні та всеукраїнські науково-практичні конференції, методологічні семінари, презентації наукових та науково-методичних видань. Продовжується підготовка та видання одноосібних та колективних монографій, розробка навчально-методичного забезпечення навчального процесу та публікації у фахових виданнях. З 2004 р. починає діяти спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій з педагогіки. Продовжується вивчення міжнародного (ВНЗ, Москви, Санкт-Петербурга, 2006, 2007 рр.) та вітчизняного досвіду підготовки педагогічних кадрів (НПУ ім. М. Драгоманова, Вінницький педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, Полтавський педагогічний університет, Луганський національний педагогічний університет ім. Т. Шевченка,

Тернопільський національний університет ім. В. Гнатюка, Волинський національний університет ім. Л. Українки, Рівненський економіко-гуманітарний університет ім. С. Дем'янука).

2. Основні напрями дослідження:

- *історико-педагогічний*: розробка періодизації у розвитку проблеми дослідження;
- *загальнопедагогічний*: уточнення понятійного апарату, розробка моделей спеціаліста та створення технологій навчання і виховання майбутнього вчителя;
- *соціально-педагогічний*: типологія задач, технології навчання і виховання;
- *участь у роботі спеціалізованої вченої ради*: експертиза, захист, опонування.

Підготовка науково-педагогічних кадрів

За роки існування наукової школи захищено 3 докторських ("Теоретичні та методичні основи професійної виховної діяльності педагога", О. Дубасенюк; "Теоретико-методологічні засади навчання обдарованих студентів у педагогічних університетах", О. Антонова; "Теоретичні та методичні основи продуктивної взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах полікультурності Кримського регіону". Н. Якса); 20 кандидатських дисертацій, у 2000-2009 рр. підготовлено до захисту 10 кандидатських дисертацій.

Проводяться подальші наукові дослідження за такими напрямками: система професійно-педагогічної підготовки студентів університетів у контексті Болонського процесу (Н. Сидорчук); теоретичні та методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти (С. Вітвицька); теорія і практика навчання обдарованих студентів у педагогічному університеті (О. Антонова); підготовка майбутнього вчителя до роботи у різних виховних системах (В. Ковальчук); підготовка майбутнього вчителя до формування в учнів іншомовної стратегічної компетенції (Н. Щерба); організація диференційованої самостійної роботи студентів коледжу (О. Королук); формування творчої активності майбутніх учителів засобами комп'ютерної техніки; впровадження особистісно-орієнтованого підходу в процесі навчання та ін.

Загальна кількість публікацій – більше 1000 наукових та навчально-методичних праць, у т.ч. 14 монографій; 26 навчальних посібників та методичних рекомендацій; 35 збірників наукових праць викладачів, студентів, аспірантів, докторантів.

Найбільш вагомі публікації: Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності: монографія (О. Дубасенюк,

О. Антонова, Т. Семенюк); Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку: монографія (О. Дубасенюк, О. Антонова, С. Вітвицька та ін.); Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: навч. посібник: У 2 ч. (За заг. ред. О. Дубасенюк); Практикум з педагогіки: навч. посіб.: Вид 3-є перероб. і доп. (За заг. ред. О. Дубасенюк); Професійна виховна діяльність педагога: досвід порівняльного дослідження: монографія (О. Дубасенюк); Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога: монографія. (О. Дубасенюк); Базові знання з педагогіки: становлення, розвиток, технологія формування: монографія. Вид. 2-ге, доп. (О. Антонова), Обдарованість: досвід історичного та порівняльного аналізу: монографія (О. Антонова), Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів: монографія (О. Антонова) та ін.

Науково-методична робота Проведення наукових конференцій

Науковці школи беруть участь у багатьох міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Здійснюється безпосередня участь у діяльності навчально-науково-виробничого

комплексу "Полісся": проведення спільних засідань, надання допомоги у роботі навчальних закладів міста і області, організація науково-практичних конференцій, видання науково-методичної літератури.

Міжнародні науково-практичні конференції

- Міжнародна науково-практична конференція на тему: "Іван Огієнко і розвиток національної освіти, науки і культури" (Київ, Житомир, ЖДУ ім. І. Франка, 21-22 січня 2002 р.).

- Міжнародна науково-практична конференція на тему: "Формування професійної майстерності вчителя в умовах ступеневої освіти" (Житомир, ЖДУ ім. І. Франка, 30-31 жовтня 2003 р.).

- Міжнародна науково-практична конференція "Формування професійної компетентності вчителя в умовах Європейської інтеграції" (Житомир, ЖДУ імені І. Франка, 28-29 листопада, 2005 р.).

- Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 120-річчя від дня народження А. Макаренка "Педагогічна система Антона Макаренка: історія, реалії і перспективи" (Київ: Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих АПН України, Інститут проблем виховання АПН України; Житомир: ЖДУ імені І. Франка, 17-18 березня 2008 р.).

- Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми освіти у Польщі та в Україні в контексті процесів глобалізації та євроінтеграції" (22-24 квітня 2009 р., Київ – Житомир).

Всеукраїнські науково-практичні конференції

- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Я. Ряппо й розвиток національної освіти України" (Київ-Житомир, 6-7 грудня 1995 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Психолого-педагогічні фактори професійної майстерності вчителя-вихователя" (Житомир, ЖДПІ ім. І. Франка, 16-17 листопада 1995 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Актуальні проблеми соціально педагогічної підготовки вчителя" (Київ – Житомир: Житомир. держ. пед. ін-т, 13-14 квітня 1999 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя" (Київ – Житомир: ЖДПІ, 1999 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Формування громадянських цінностей старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах" (Житомир, 8-9 грудня 2004 р.).

- Всеукраїнська наукова конференція "Проблеми педагогічної освіти в полікультурному просторі України" (Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 22 травня 2007 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція "Новаторські

навчально-виховні заклади в історії розвитку освіти в Україні (МОН України, Інститут педагогіки АПН України, ЖДУ, Всеукраїнська асоціація істориків педагогіки, 22-23 листопада 2007 р.).

- Всеукраїнська науково-практична конференція "Шляхи і методи забезпечення подальшого творчого зростання обдарованої молоді" (МОН України, АПН України, Інститут проблем виховання АПН України, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Інститут обдарованої дитини МОН України, ЖДУ імені Івана Франка, Житомирський обласний педагогічний ліцей, 10-11 квітня 2008 р.).

Загалом науковці школи взяли участь у 30 міжнародних, 50 всеукраїнських, 12 регіональних науково-практичних конференціях.

Міжнародна співпраця

- навчання соціальній роботі – Остершунд (Швеція), Трондхейм (Норвегія);
- вивчення зарубіжного досвіду підготовки педагогічних кадрів – Женевський та Базельський університети, Лігниця, Вища школа менеджерська (Польща),
- вищі педагогічні заклади м. Москви, Саратовський державний педагогічний інститут, (Росія);
- участь у роботі Міжнародної акмеологічної академії наук (м. Санкт-Петербург, Росія);
- участь у міжнародних форумах, конференціях – Академія Підляща (Польща), Лігниця, Вища школа менеджерська (Польща), педагогічний факультет Оломоуцького класичного університету (Чехія);
- публікації у зарубіжних виданнях.

Результати роботи наукової школи

Розроблено моделі продуктивної виховної діяльності педагога загальноосвітньої та професійної школи; базової педагогічної підготовки майбутнього вчителя; самоосвітньої діяльності вчителя загальноосвітньої школи; міжкультурної взаємодії; обдарованості; педагогічно обдарованого вчителя та інші.

Уточнено базові поняття у сфері професійно-педагогічної підготовки "продуктивна педагогічна діяльність"; "виховання", "виховна діяльність", "базові педагогічні знання"; "самоосвітня діяльність", "особистісно-орієнтований підхід у процесі навчання", "обдарованість", "педагогічна обдарованість", "гуманістичний ідеал", "полікультурна освіта майбутніх педагогів" тощо.

Створено типологію виховних задач, типологію соціально-педагогічних задач; класифікацію методів самоосвітньої навчальної

діяльності, класифікацію методів формування базових знань з педагогіки у майбутніх учителів тощо.

Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні технології формування базових знань з педагогіки у майбутніх учителів; загальнопедагогічної та соціально-педагогічної підготовки майбутніх учителів, підготовки майбутніх учителів до індивідуалізації навчання; педагогічної підготовки студентів магістратури; формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами діалогу культур; підготовки майбутніх учителів до класного керівництва; формування самоосвітньої діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення предметів педагогічного циклу та інші.

Запропоновано методичні системи підготовки студентів до розв'язування соціально-педагогічних задач; підготовки майбутнього вчителя початкових класів до виховання гуманних взаємин учнів у лікувально-оздоровчих закладах зони радіологічного контролю.

Творчі проекти науковців школи неодноразово представлялися на міжнародній виставці навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні" (Київ) упродовж 2004-2008 рр. Зокрема, у 2008 р. вони вибороли срібну медаль у номінації "Упровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику", за що авторів проектів було відзначено почесними дипломами виставки за особистий творчий внесок в упровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику (О. Дубасенюк, С. Вітвицька, О. Антонова, Н. Сидорчук, Н. Якса, О. Березюк, О. Власенко).

За плідну роботу науковці школи неодноразово нагороджувалися грамотами і відзнаками Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України. Так керівника школи проф. О. Дубасенюк відзначено знаком "Відмінник освіти" (1999 р.), нагрудним знаком "Слава Житомирського державного університету імені Івана Франка" (2004 р.) та нагрудним знаком Софії Русової (2005 р.), нагороджено Почесними Грамотами МОН України (2001 р.) та Академії педагогічних наук України (2007 р.). Проф. О. Дубасенюк є почесним професором Житомирського державного університету імені Івана Франка та дійсним членом Міжнародної академії акмеологічних наук, доценти Н. Сидорчук та О. Антонова – членами-кореспондентами Міжнародної академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург, Росія).

Почесними Грамотами МОН України за плідну роботу з обдарованою студентською молоддю та значний внесок у підготовку і проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки у 2000-2002 рр. нагороджено проф. С. Вітвицьку, доц. О. Антонову, Н. Сидорчук, В. Ковальчук. Почесними Грамотами МОН України за

плідну наукову роботу відзначено О. Антонову, С. Вітвицьку, Почесною Грамотою Академії педагогічних наук України за – проф. С. Вітвицьку. О. Власенко виборола грант Президента України для молодих науковців.

У межах діяльності наукової школи створені і плідно працюють 2 науково-методичних центри, 2 науково-дослідницькі лабораторії та школа педагогічної підготовки магістрів.

Науково-дослідна лабораторія «Педагогічна підготовка студентів магістратури» (науковий керівник – професор С. Вітвицька). Науково-дослідна лабораторія створена у 1999 р. Результати досліджень апробовані на міжнародних, всеукраїнських, регіональних науково-практичних конференціях, зокрема Міжнародній конференції "Магістратура, досвід, перспективи" (м. Київ, 2004 р.); Міжнародній науково-практичній конференції "Формування професійної майстерності вчителя в умовах ступеневої освіти" (Київ-Житомир, 2003 р.); Міжнародній науково-практичній конференції "Формування професійної компетентності вчителя в рамках євроінтеграційних процесів" (Київ-Житомир, 2005 р.), апробовані на міжнародних виставках навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні" (2004, 2006, 2008 р.р.).

Робота у Центрі проводиться на основі особистісно зорієнтованої педагогічної освіти. Діяльність Центру «Педагогічна підготовка студентів магістратури» спрямована на створення умов для відбору і творчого розвитку обдарованої особистості; оволодіння нею поглибленими знаннями з педагогіки та вміннями інноваційного характеру, підготовку до науково-дослідницької, науково-педагогічної, методичної, управлінської, пошукової діяльності.

Науково-дослідницька підготовка ставить за мету формування у студентів магістратури готовності до науково-дослідної діяльності, а також вміння керувати науковим пошуком своїх учнів.

Готовність до науково-дослідницької діяльності включає такі компоненти:

- творчі можливості;
- індивідуально-творчі якості (креативність

мислення, інтуїція, творча уява, дивергентність, оригінальність, асоціативність мислення, інтелектуальна активність, інтелектуальна ініціатива);

- компетентність у науково-дослідницькій діяльності (уміння організувати власну розумову діяльність; здійснювати літературний пошук, бібліографічний огляд наукових джерел; обґрунтувати

Учасники міжнародної виставки навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні" О. Дубасенюк, С. Вітвицька, П. Саух

актуальність теми дослідження, чітко визначити мету і завдання дослідження; оперувати понятійним апаратом; володіти науковими методами пізнання; визначати об'єкт, предмет дослідження; формулювати гіпотезу, доводити або спростовувати її достовірність; обґрунтувати наукову новизну і практичну значущість дослідження; оформляти результати дослідження у числових і графічних формах; захищати результати свого дослідження у відповідній формі);

Володіння технологією наукового дослідження передбачає створення системного підходу до організації наукового дослідження. В основу його побудови покладені основні етапи та методи наукового дослідження. Магістр має володіти аналітико-реферативним викладом наукового матеріалу.

Керівник науково-дослідної лабораторії "Педагогічна підготовка студентів магістратури" професор С. Вітвицька

Завданням науково-педагогічної підготовки є аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої педагогічної освіти, змісту, форм і методів навчання і виховання; сучасних технологій навчання і виховання студентів; основ контролю і оцінки успішності майбутніх фахівців на основі системного підходу до навчально-виховного процесу у ВНЗ. А також необхідним елементом підготовки студентів магістратури є озброєння їх знаннями психолого-педагогічних закономірностей навчання і виховання у ВНЗ; управління пізнавальними процесами; виявлення критеріїв розумового розвитку і визначення умов, при яких досягається ефективний розвиток молоді старшого юнацького віку.

В процесі науково-педагогічної підготовки має бути сформована педагогічна культура майбутнього викладача вищого навчального закладу I-IV рівнів акредитації, котра включає культуру знань, педагогічного творчого мислення, культуру спілкування (уміння і навички соціальної взаємодії) та культуру самовдосконалення.

Методична підготовка включає знання, уміння, навички методики викладання фахової дисципліни; глибоку орієнтацію у перспективах розвитку науки; розуміння труднощів (важких тем проблем курсу) студентів; володіння практикою науки (методами наукового дослідження, експериментом); уміння застосовувати методичні знання, уміння, навички при викладанні фахових дисциплін в освітніх закладах різного типу.

Фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр” готуються до управлінської діяльності, яка розглядається не як поодинокий факт, а як процес (серія безперервних дій), кожний з яких являє собою певні процеси (планування, організації, мотивації, контролю), що є елементами управлінської діяльності директора, заступника навчального закладу тощо. Магістри оволодівають уміннями: встановлювати контакт з підлеглими; включати їх в діяльність відповідно до здібностей і рівня підготовки; діагностувати рівень їх готовності до певного виду роботи; використовувати різні види стимулювання та форми контролю.

Магістранти проводять практичну діяльність у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації м. Житомира та Житомирської області.

Включення магістрантів у практичну діяльність проводиться з метою:

- поглиблення, розширення, інтегрування знання з педагогіки, педмайстерності, навчально-виховних технологій, педагогіки вищої школи;

- практичного опановування різними формами навчального і виховного процесу у вищих закладах освіти I – IV рівня акредитації;
- надання методичної та практичної допомоги колективам ВНЗ;
- формування професійної спрямованості особистості, прагнення застосувати свої знання, досвід, здібності в галузі обраної професії.

*Член-кореспондент РАО професор
Н. Кузьміна із членами науково-
дослідної лабораторії "Акмеологія
освіти"*

**Науково-дослідна лабораторія
"Акмеологія освіти"** (науковий керівник, член-кореспондент академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург) доц. Н. Сидорчук), створена у 2004 р. як результат 30-річної співпраці кафедри педагогіки з Санкт-Петербурзькою акмеологічною школою, а тепер Міжнародною академією акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург). Метою діяльності лабораторії є наукова співпраця з

акмеологічними осередками вищих навчальних закладів України та країн ближнього зарубіжжя (Білорусі, Молдови, Грузії, Польщі); введення в науковий обіг нового наукового матеріалу.

Напрями наукової та організаційної діяльності:

1. *Ініціювання і координація проведення наукових досліджень у сфері акмеології шляхом:*

- залучення до проведення досліджень викладачів, співробітників, студентів університету;
- створення дослідницьких та проблемних груп;
- виявлення перспективних науковців серед студентів, випускників університету, працівників галузі освіти, залучення їх до проведення досліджень у рамках діяльності лабораторії.
- співпраці з громадськими організаціями та державними установами для досягнення поставленої мети.

2. *Допомога учасникам науково-дослідних груп у проведенні досліджень:*

- встановлення і координація співпраці з провідними навчальними закладами України та країн ближнього зарубіжжя;
- рекомендація кафедр та затвердження тем, дипломних робіт, тем дисертаційних досліджень у рамках діяльності лабораторії;
- накопичення, опрацювання та розповсюдження інформації про конференції, семінари з проблем акмеології професійно-педагогічної діяльності.

3. *Введення в науковий обіг нового наукового матеріалу:*

- участь у роботі всеукраїнських та міжнародних конференцій, семінарів та круглих столів;
- популяризація ідей і наукових здобутків науково-дослідної лабораторії акмеології освіти;
- рекомендація кращих досліджень до публікації у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.

Науково-дослідницька лабораторія "Освітньо-виховна система Полісся" науковий керівник – доц. О. Березюк.

Згідно з рекомендаціями науково-методичного центру середньої освіти Міністерства освіти і науки України та лабораторії дидактики Інституту педагогіки АПН України актуальними є проблеми розбудови національної системи освіти, зокрема її регіонального компоненту, що й передбачено директивними документами, насамперед Державною національною програмою „Освіта” (Україна ХХІ століття), Доктриною національної освіти. Для вивчення цих проблем створено 15 червня 2005р. на базі кафедри педагогіки та споріднених кафедр філологічного факультету названу лабораторію як структурний підрозділ університету та регіональна філія Інституту педагогіки АПН України (м. Київ).

Керівник науково-дослідницької лабораторії "Освітньо-виховна система Полісся" доцент О. Березюк

Члени науково-дослідницької лабораторії "Освітньо-виховна система Полісся"

Мета науково-методичної лабораторії – дослідити організаційно-педагогічні основи побудови поліської школи як регіонального українського національно-виховного закладу (етнодидактичний аспект); розробити концепцію поліської школи, програму народознавства Полісся, навчальні посібники та методичні рекомендації з етнопедагогіки, літературного краєзнавства, етнографії та ін.; налагодити наукову співпрацю із

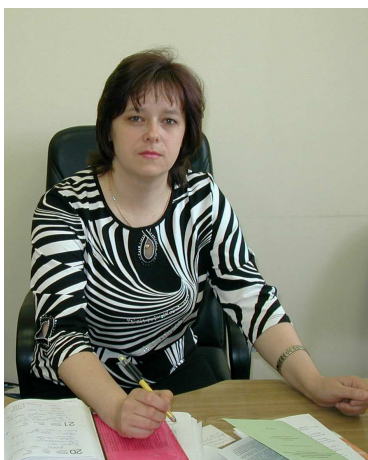
середніми та вищими навчальними закладами України та інших країн, ввести в науковий обіг новий науково-методичний матеріал.

Лабораторія здійснює діяльність за такими напрямками:

- аналітико-інформаційний та історіографічний (керівники: ст. викл. З. Осадча, О. Власенко);

- інноваційні технології викладання української мови та літератури (керівники: доц. Н. Білоус, Л. Шевцова);
- інноваційних технологій виховання (керівники: доц. Т. Шанскова, ас. О. Башманівський);
- етнічної соціалізації особистості (керівники: ст. викл. М.В. Масловська, ас. О. Піддубна).

Науково-методичний центр роботи з обдарованою студентською молоддю створений у грудні 2003 р. при кафедрі педагогіки як загально-університетська структура. Директор центру – доктор педагогічних наук, доцент О.Є. Антонова. Мета діяльності: формування

*Директор науково-методичного центру роботи з обдарованою студентською молоддю доцент
О. Антонова*

в університеті цілісної, саморегульованої системи стосовно виявлення і підтримки обдарованої студентської молоді, розвитку та реалізації здібностей студентів, стимулювання творчої роботи студентів та викладачів, підвищення якості підготовки спеціалістів, активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, формування резерву для вступу до магістратури та аспірантури, підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів для потреб університету, а також середніх загальноосвітніх, спеціальних та вищих навчальних закладів міста Житомира та Житомирської області.

Досягнення цієї мети передбачає, що обдаровані студенти мають приносити реальну користь вже у період навчання у ВНЗ, а її реалізація забезпечить додатково дух змагальності у процесі навчання, завдяки чому у більшій кількості студентів підвищиться інтерес до навчання та рівень успішності.

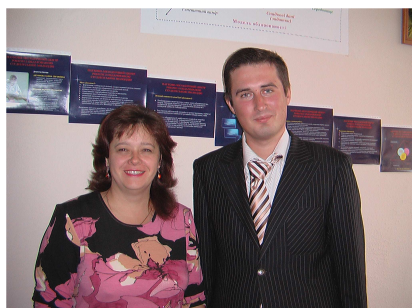
Основною концептуальною ідеєю діяльності центру є положення про те, що, реалізуючи свій власний потенціал у процесі навчання, майбутні вчителі навчаються виявляти і розвивати обдарування учнів.

Напрями діяльності: аналітико-інформаційна діяльність, науково-дослідницька робота студентів, розвиток професійно-педагогічної та соціально-педагогічної творчості майбутніх учителів, розвиток художньо-естетичної творчості студентів, розвиток фізичних здібностей та збереження здоров'я, підготовка студентів до участі у Всеукраїнських олімпіадах, міжнародна та міжрегіональна співпраця, довузівська підготовка педагогічно обдарованих школярів.

Форми та методи роботи: поетапна діагностика здібностей студентів, статистична обробка даних за допомогою математичних методів, бесіди зі студентами, зустрічі з досвідченими науковцями, обмін досвідом, науково-практичні конференції, випуск студентських наукових видань, круглі столи, „Школа майбутнього науковця“, активні методи навчання, ділові ігри, тренінги, олімпіади, конкурси педагогічної майстерності, аукціони педагогічних ідей, педагогічний театр, педагогічна практика, відвідування уроків творчо працюючих учителів; гурткова робота, ансамблі, вокальні колективи, команди КВК, підготовка та проведення фестивалів, конкурсів, концертів; спортивні секції та клуби для всіх факультетів, організація та проведення змагань, турнірів, організація та проведення студентських науково-практичних конференцій, тематичних читань, зустрічі із учителями-майстрами, лекції, семінари, бесіди, „Дні відкритих дверей“, відвідування лабораторій університету тощо.

Наукова література з проблем обдарованості, підготовлена центром роботи з обдарованою студентською молоддю ЖДУ

Голова Всеукраїнської спілки "Союз обдарованої молоді України" Сергій Терещицький – частий гість ЖДУ

Центром здійснюється консультативна допомога у проведенні дослідно-експериментальної роботи за темою „Вплив інтегративно-діяльнісного підходу на розвиток інтелектуальних здібностей учнів“ за науково-педагогічним проектом „РОСТОК“ на базі Бердичівської міської гуманітарної гімназії № 2 Житомирської області.

У результаті діяльності Центру обґрунтовано модель обдарованості; створено технологію розвитку педагогічної обдарованості майбутнього вчителя, апробовано технологію організації та проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки; розроблено та запроваджено у навчальний процес спецкурси, спрямовані на підготовку вчителя до роботи з обдарованими дітьми; налагоджено видання наукової, методичної, популярної літератури з проблеми обдарованості на допомогу вчителю.

Результати діяльності науково-методичного центру роботи з обдарованою студентською молоддю та реалізація концепції навчання обдарованих студентів у вищих закладах освіти дозволили експертам Всесвітньої ради, яка опікується обдарованими і талановитими дітьми, засвідчити високий рівень відповідної роботи і нагородити університет Міжнародним сертифікатом за роботу з обдарованими студентами (2008 р.), а автора проекту О. Антонову обрано членом експертної ради Всеукраїнської молодіжної громадської організації "Союз обдарованої молоді".

Поліський інноваційний центр освіти та розвитку.

Керівник центру – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки Юрій Олексійович Костюшко

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Поліський інноваційний центр освіти та розвитку створено в 2007 році викладачами кафедри інноваційних технологій освіти і виховання ЖДУ імені Івана Франка, які займаються інноваціями в освітньому просторі та проблемами професійного становлення.

1.2. Метою Центру є: ініціювання, координація досліджень у галузі інноваційних технологій освіти і розвитку та їх утілення в практику функціонування освітніх структур. Результати діяльності планується висвітлювати в щорічному альманасі „Інноваційні технології освіти та розвитку”.

2. НАПРЯМИ НАУКОВОЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Ініціювання та координація проведення наукових досліджень у галузі освітніх інновацій та підготовка спеціалістів до їх реалізації шляхом:

- залучення до проведення досліджень викладачів та студентів вищих навчальних закладів м. Житомира, кращих педагогів, психологів та соціальних працівників області;

- співпраці з громадськими організаціями та державними установами для досягнення поставленої мети;

- розробки, накопичення, впровадження та розповсюдження інформації з проблем інноваційних технологій освіти та розвитку.

2.2. Організація та проведення лекцій, семінарів, консультацій, тренінгів із педагогами, батьками, зацікавленими установами та особами за напрямками:

- ведення діалогу;
- вирішення міжособистісних конфліктів;
- розв'язання організаційних конфліктів;
- компетентність сугестивного впливу;
- компетентність переконуючого впливу.

2.3. Організація та проведення акмеологічних тренінгів тощо:

- планування та виконання роботи;
- орієнтація та досягнення позитивного результату;
- прийняття конструктивних рішень;
- виявлення здібностей і пошук адекватної професії;
- лідерство та мотивація;
- організація працездатного колективу;
- комунікативна компетентність;
- компетентність виступів перед аудиторією, проведення зборів;
- основи техніки саморегуляції (психологічних станів, поведінки, діяльності) засобами АТ, медитації, імаготренінгу.

2.4. Організація та проведення соціально-психологічних тренінгів:

- рішення проблем (внутрішніх конфліктів);
- тренінг особистісного зростання;
- навчіння соціальних компетентностей;
- тренінг ефективної міжособистісної взаємодії;
- тренінг креативності.

3. СТРУКТУРА ТА ПІДЗВІТНІСТЬ ЦЕНТРУ

3.1. До складу центру входять: директор, наукові співробітники.

3.2. У своїй діяльності центр підзвітний науковому відділові Житомирського державного університету імені Івана Франка.

4. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

4.1. Фінансування центру здійснюється за рахунок місцевого бюджету, розробки держбюджетних тем, благодійних коштів.

4.2. Основною матеріально-технічною базою для діяльності центру є ауд. 203 (навчального корпусу № 4 ЖДУ); додатково центр використовує технічні можливості кафедри інноваційних технологій освіти і виховання ЖДУ ім. І. Франка.

5. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЦЕНТРУ

5.1. Поліський інноваційний центр освіти та розвитку є науковим осередком, що становить структурний підрозділ Житомирського державного університету імені Івана Франка.

5.2. Відкриття і ліквідація центру вводиться в дію наказом ректора ЖДУ.

НАУКОВИЙ ДОРОБОК КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ

КОЛЕГИ І ДРУЗІ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ, В МИНУЛОМУ ЇЇ СПІВРОБІТНИКИ

Сейко

Наталія Андріївна

*доктор педагогічних наук,
проректор з наукової роботи Житомирського
державного університету імені Івана Франка*

Закінчила фізико-математичний факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка у 1985р. З 1984р. працює в інституті на різних посадах, спочатку секретарем комсомольської організації інституту, а з 1991 року викладачем кафедри педагогіки. За час роботи на кафедрі педагогіки проявила себе як ініціативна, творча особистість. Так, зокрема, під час проведення на базі Житомирського педагогічного університету II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки, запропонувала ввести до конкурсної програми "Аукціон педагогічних ідей" та "Конкурс-експромт", для яких особисто розробила завдання. Саме ці конкурси були визнані найцікавішими учасниками та членами журі олімпіади.

З 1995 р. по 1998 р. - аспірантка Інституту педагогіки АПН України. Тема кандидатського дисертаційного дослідження - «Педагогічні та етносоціологічні засади розвитку польського шкільництва на Волині-Житомирщині у 1905-1938 рр.». Дисертація успішно захищена 26 березня 1999 року.

З моменту заснування кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності Наталія Андріївна постійно працює у цій галузі педагогічної науки. Її наукові інтереси збагатилися проблемами історії соціальної педагогіки, історії освіти.

Кількаразово проходила стажування у республіці Польща: 1994 р. - піврічне стажування у Вищій педагогічній школі, м. Жешів; 1995 р. - двомісячне стажування у Вищій педагогічній школі, м. Жешів; 1999 р. - одномісячне стажування в інституті славістики Польської академії Наук, м. Варшава; 2000 р. - тримісячне стажування в інституті історії науки Польської академії Наук, м. Варшава; 2004 р. - одномісячне стажування у Міжнародній літній школі для науковців при Варшавському університеті; 2007 р. - двомісячне стажування при Ягелонській бібліотеці Краківського університету.

З 2003 р. по 2008 р. - незмінний вчений секретар спеціалізованої вченої ради при Житомирському державному університеті імені Івана

Франка. Працюючи на цій посаді, Наталія Андріївна зуміла створити атмосферу доброзичливості, розуміння й підтримки для здобувачів, аспірантів та членів спеціалізованої ради, для яких кожний захист починався із посмішки вченого секретаря.

Має 65 наукових публікацій (60,5 д.а.).

25 листопада 2009 року успішно захистила докторську дисертацію.

**Коляденко
Світлана Миколаївна**

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальної педагогіки та
педагогічної майстерності*

Закінчила філологічний факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка у 1992р. З цього ж року працювала викладачем кафедри педагогіки. З моменту заснування кафедри соціальної педагогіки

З 1994 р. по 1996 р. перебувала в аспірантурі Інституту педагогіки АПН України. Тема кандидатської дисертації - «Зміст та організація діяльності Кременецького ліцею як осередку освіти на Волині (1805-1833 рр.)». Дисертація успішно захищена 26 березня 1998 року.

Наукові інтереси: соціально-педагогічний супровід студентської молоді.

Керує науковими роботами 4 аспірантів. Має 42 наукові публікації.

**Ілліна
Ольга Володимирівна**

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
соціальної педагогіки та педагогічної майстерності*

Закінчила фізико-математичний факультет Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка у 1987 році. З цього ж року працювала викладачем кафедри педагогіки. У 1992 році вступила до аспірантури. Тема дисертаційного дослідження - „Формування професійних умінь майбутніх учителів в процесі моделювання організаторської педагогічної діяльності”. Спеціальність: 13.00.04 „Теорія та методика професійної освіти”. У 2000 році закінчила аспірантуру кафедри педагогіки Житомирського державного

педагогічного університету Імені Івана Франка . У жовтні 2004 року захистила кандидатську дисертацію:

Наукові інтереси: особливості організації соціально-педагогічної діяльності з дітьми і підлітками з обмеженими функціональними можливостями, формування організаторських умінь майбутніх фахівців в умовах кредитно-модульної системи навчання, соціальна молодіжна політика.

Має 44 публікації.

Літяга

Інна Володимирівна,

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та педагогічної майстерності*

Захистила кандидатську дисертацію на тему:
„Педагогічна корекція сфери спілкування підлітків зони радіологічного контролю (в умовах лікувально-оздоровчого закладу)” (2002).

Наукові інтереси: соціалізація і менеджмент у соціальній роботі.

Має 20 публікацій.

Костюшко

Юрій Олексійович

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
психології і педагогіки факультету післядипломної
освіти та довузівської підготовки Житомирського
державного університету імені Івана Франка*

Захистив кандидатську дисертацію на тему:
„Педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя до міжособистісної взаємодії в ситуації конфлікту” (2005).

Наукові інтереси: категорія психічних станів у психології розвитку особистості

Костюшко Ю.О. працює у Житомирському державному педагогічному університеті з 1990 року. З 1996 по 1999 рік перебував на навчанні в аспірантурі Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. У 2004 р. успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (науковий керівник – доктор психологічних наук, професор, проректор з наукової роботи

Університету менеджменту освіти АПН України). Тема дисертаційного дослідження – «Підготовка майбутніх учителів до міжособистісної взаємодії у ситуації конфлікту».

Костюшко Ю.О. розробив і читає базові навчальні курси на факультеті післядипломної освіти та довузівської підготовки та в ННІ педагогіки: "Педагогічна майстерність", «Математичні методи у психології», «Експериментальна психологія», «Історія психології», "Психологія травмуючи ситуацій" та "Конфліктологія". Основний навчальний курс – "Експериментальна психологія" (12 лекційних годин).

Керує роботою студентської наукової проблемної групи "Конструктивна міжособистісна взаємодія в ситуації конфлікту" та організовує методичне забезпечення навчального процесу, керує написанням курсових та дипломних робіт студентів. Керує підготовкою дисертаційних досліджень на присвоєння вченого ступеня кандидата педагогічних наук (3 аспіранти), теми дисертаційних досліджень яких стосуються актуальних проблем професійної підготовки фахівця.

Ю.О.Костюшко має достатньо розвинені науково-дослідницькі здібності та навички виконання наукової роботи із залученням наукових матеріалів з різних галузей наукового знання; під час здійснення науково-дослідницької діяльності виявляє творчість, самостійність, наполегливість, цілеспрямованість. Після захисту кандидатської дисертації ним опубліковано 14 наукових праць, з яких 4 – у фахових виданнях, затверджених ВАК України, та 1 методичні рекомендації.

**Максимова
Олена Олександрівна**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільного виховання та
інноваційних технологій*

Народилась в м. Житомирі 4 червня 1974 року. З відзнакою закінчила середню школу № 23 м. Житомира. У 1996 році завершила навчання у Житомирському державному педагогічному інституті імені І.Франка (з відзнакою) за спеціальністю „Початкове навчання і музичне виховання”. Свою діяльність на педагогічній ниві розпочала у ЗОШ № 21 м. Житомира, обіймаючи почергово посаду педагога-організатора та вчителя початкових класів. Згодом була переведена у НВК № 38 м.

Житомира, де протягом 2 років виконувала обов'язки заступника директора з навчально-виховної роботи.

З 2001 по 2005 рік навчалась у стаціонарній аспірантурі при кафедрі педагогіки Житомирського державного університету імені І.Франка, в результаті чого під керівництвом професора Левківського М.В. була написана дисертація на тему «Педагогічні умови досягнення успіху дітьми-шестирічками у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії». Роботу захистила 13 квітня 2006 року у спеціалізованій вченій раді Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

Стаж педагогічної роботи у вищих закладах освіти III-IV рівня акредитації – 5,5 років, в тому числі на кафедрі педагогіки 5 років. У цьому році у зв'язку з виробничою необхідністю була переведена на кафедру дошкільного виховання та інноваційних технологій, де і працює нині на посаді в.о. доцента.

Основні навчальні курси, які веде Максимова О.О.: «Педагогіка» (42 лекційні години), «Дидактика» (24 лекційні години), «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям» (20 лекційних годин), «Школознавство» (14 лекційних годин).

Максимова О.О. організовує методичне забезпечення навчального процесу, керує педагогічною практикою студентів, науковою проблемною групою, яка працює над темою «Система роботи вихователя з організації процесу морального виховання дітей дошкільного віку», написанням курсових та магістерських робіт, бере участь у наукових та методичних семінарах кафедри.

Максимова О.О. має 25 публікацій, з них 17 – наукових та 8 – навчально-методичного характеру, у тому числі 11 праць опубліковано у фахових виданнях. Також вона є автором навчального посібника з грифом МОН України «Досягнення успіху шестирічним першокласником». Коло наукових інтересів: досягнення успіху молодшими школярами у продуктивній діяльності, досягнення успіху дошкільниками у ігровій діяльності, підготовка майбутніх вчителів початкових класів та вихователів до створення ситуації успіху у навчально-виховній взаємодії, суб'єкт-суб'єктна взаємодія молодших школярів.

**Федорова
Марія Анатоліївна**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільного виховання та
інноваційних технологій*

Народилась 10 жовтня 1974 року. У 1996 році закінчила Житомирський державний педагогічний інститут імені Івана Франка за спеціальністю "Початкове навчання і музичне виховання". З 1995 року працювала вихователем у ДНЗ № 70 м.

Житомира.

У 2001 році вступила до аспірантури (стаціонарна форма навчання) Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка (спеціальність 13.00.07 – теорія і методика виховання). З 2002 року за сумісництвом працювала викладачем на кафедрі педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У 2005 році захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 13.00.07 - теорія і методика виховання (тема: "Виховання культури поведінки у дітей 6-7-го років життя (в умовах навчально-виховного комплексу "школа – дитячий садок)"). За результатами досліджень видано 2 посібника (1 – з грифом МОН України), 26 публікацій (16 у фахових виданнях, затверджених ВАК України).

У 2009 році отримала вчене звання доцента кафедри педагогіки.

Загальний педагогічний стаж становить 13 років, стаж роботи у ВНЗ – 7 років.

Коло наукових інтересів – моральне виховання дітей дошкільного віку.

**Шанскова
Тетяна Ігорівна,**

*кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач
кафедри
психології і педагогіки факультету післядипломної
освіти
та довузівської підготовки*

Захистила кандидатську дисертацію на тему:
„Соціально орієнтована підготовка майбутніх
учителів початкової школи до роботи з батьками учнів” (2002).

Наукові інтереси: підготовка вчителя до роботи з різними типами сімей учнів, соціально-педагогічна діяльність з важковиховуваними учнями.

Народилася у місті Житомирі. У 1991 році закінчила середню школу № 25 м. Житомира та вступила до Житомирського державного інституту імені Івана Франка на факультет підготовки вчителів початкових класів. У 1995 році закінчила навчання, отримавши кваліфікацію «вчитель початкових класів середньої школи». З 1995 року працювала вчителем початкових класів у ЗОШ № 25 м. Житомира, з цього ж року почала працювати на кафедрі педагогіки ЖДПУ імені Івана Франка, викладала курси педагогіки та етнопедагогіки. З 1998 по 2001 рік навчалася в аспірантурі при кафедрі педагогіки ЖДПУ імені Івана Франка.

З 2001 року працювала на кафедрі соціальної педагогіки та педагогічної майстерності. Розробила навчально-методичне забезпечення до таких соціально-педагогічних дисциплін, а саме: «Соціально-педагогічні проблеми сім'ї та дитинства», «Методика роботи з важковиховуваними дітьми», «Соціальний супровід сім'ї», «Основи соціалізації особистості», «Превентивна педагогіка», «Соціально-педагогічна профілактика правопорушень неповнолітніх».

У 2002 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук «Соціально орієнтована підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи з батьками учнів» (науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Дубасенюк О.А.).

З 2006 року очолила новостворену кафедру психології і педагогіки факультету післядипломної освіти та довузівської підготовки ЖДУ імені Івана Франка та займається розробкою та застосуванням інноваційних методів і форм навчання студентів, які здобувають другу вищу освіту.

Приймає участь у діяльності науково-методичної лабораторії «Освітньо-виховна система Полісся», працює у рамках проекту «Розвиток вальфдорської педагогіки в Україні».

Приймає участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях, є автором понад 40 наукових праць, присвячених актуальним проблемам сучасної української сім'ї, особливостям підготовки майбутніх учителів та соціальних педагогів до роботи з батьками учнів, специфіці роботи соціальних педагогів з важковиховуваними учнями та теоретичним і методичним засадам підготовки фахівців гуманітарного профілю в умовах здобуття другої вищої освіти.

Науково-популярне видання

**Серця, віддані педагогіці
(кафедрі педагогіки Житомирського державного
педагогічного університету – 80):
історичний нарис**

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на літературні джерела та інші відомості відповідають автори публікацій.

Житомир

Житомирський державний університет
імені Івана Франка

Надруковано з авторських оригінал-макетів.
Підписано до друку 06.04.2002. Формат 60х90/12. Ум. друк. арк.
Обл. вид. арк. Друк різнографічний. Зам. 19. Наклад 300.

Поліграфічний центр ЖДПУ, вул. Велика Бердичівська, 40